HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 4/2022 Cena $ 2.50 APRIL 2022

Biskupství v Litomyšli nepřežilo husitské války

Dnes už málokdo ví, že malebné východočeské město Litomyšl bylo kdysi sídlem římsko-katolického biskupa. Biskupství v Litomyšli vzniklo za vlády českého krále Jana Lucemburského (panoval v letech 1310–1346) roku 1344. Diecéze v Litomyšli neměla dlouhého trvání. Zanikla 77 roků po svém založení.

Vznik litomyšlské diecéze souvisí se snahou povýšit pražské biskupství na arcibiskupství. Čeští panovníci a česká římskokatolická církev o toto povýšení velice stáli. Usilovali o ně už od raného středověku. Stále měli na paměti, že Velká Morava, jíž byly Čechy součástí, měla svého arcibiskupa sv. Metoděje (arcibiskupem byl v letech 869–885). Na svého prvního pražského arcibiskupa si Češi museli počkat 475 roků. Stal se jím poslední biskup pražský (1343–1344) a v téže osobě první pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic (arcibiskupem byl v letech 1344–1364).

Protože podle církevního práva měl mít každý arcibiskup minimálně 2 jemu podřízené sídelní biskupy, bylo nutné vedle již existujícího olomouckého biskupství vytvořit ještě jedno domácí biskupství. To bylo po zralé úvaze ustanoveno bulou papeže Klimenta VI. ze dne 30. 4. 1344. Nové biskupství s administrativním centrem v Litomyšli leželo svou větší částí v Čechách, menším dílem na Moravě. Do nové diecéze patřilo také hrabství Kladsko (dnes polský okres Kłodzko). To bylo součástí českého státu až do 18. století.

Pro umístění sídla nového biskupa v Litomyšli hovořila její výhodná centrální poloha. A také skutečnost, že v Litomyšli od poloviny 12. století fungoval dobře zavedený a hmotně vybavený klášter premonstrátů. Vedle krále Jana Lucemburského to byl moravský markrabě, králův syn Karel, kdo v počátcích nejvíce dohlížel na hmotné zajištění litomyšlského biskupství. A protože ani sebevíce duchovní instituce nemůže žít pouze ze vzduchu, posloužily novému biskupství za materiální základnu klášterní majetky. Klášterní kostel Panny Marie získal status biskupské katedrály, budovy kláštera se změnily v sídlo biskupa a jeho kapituly.

Aby to bylo spravedlivé, kapitulní kněží byli jmenováni z někdejšího osazenstva premonstrátského kláštera. Většina řeholníků tehdy zůstala na svém místě, jenom změnila svoje zařazení a církevní hodnost. Z premonstrátského prostředí pocházel i první litomyšlský biskup. Stal se jím Jan, předchozí opat kláštera premonstrátů v Louce u Znojma. Biskupské svěcení přijal od pražského metropolity Arnošta z Pardubic roku 1344 ve svatovítské katedrále v Praze. Vysvěcen byl téhož dne, ve kterém arcibiskup přijal pallium jako odznak své arcibiskupské hodnosti.

Poté, co se Litomyšl stala sídlem biskupa, její význam značně vzrostl. Dočkala se povýšení na královské město a kolem ní byly vybudovány obranné hradby. Stavební úpravy se týkaly také biskupského sídla. Vznikl tehdy tzv. Nový biskupský palác, který lépe vyhovoval nárokům pána diecéze. Přestavby se dočkal také katedrální chrám Panny Marie. Z těchto objektů se do dnešních dnů, bohužel, nic nezachovalo. Všechny se nacházely v místech dnešního zámku, který byl postaven ve 2. polovině 16. století.

Po smrti prvního litomyšlského biskupa Jana roku 1353 se jeho nástupcem stal kancléř českých králů Jan ze Středy. Tento významný vzdělanec působil na dvoře Jana Lucemburského a Karla IV. Lucemburského. V čele litomyšlské diecéze stál jedenáct let. Je považován za jednoho z prvních humanistů v zemích ležících severně od Alp. Mistrně ovládal klasickou latinu a mj. si dopisoval s významným italským myslitelem, spisovatelem a básníkem Franceskem Petrarkou.

Jan ze Středy po sobě v Litomyšli zanechal hmatatelný odkaz v podobě kláštera augustiniánů s kostelem zasvěceným Povýšení Svatého Kříže. Založil ho v roce 1356. Této fundace si cenil natolik, že si klášter s kostelem zvolil za místo svého posledního odpočinku. Jeho ostatky tedy nespočinuly v Olomouci, kde působil jako biskup od roku 1364, ale v Litomyšli, kde svoji církevní kariéru začínal.

Slibný rozvoj biskupství a diecéze zastavilo husitské hnutí a husitské války. V letech 1388–1418 úřad litomyšlského biskupa zastával Jan, řečený Železný. Jak jeho přízvisko napovídá, šlo o silnou a nesmlouvavou osobnost. Proslul především jako oponent reformních myšlenek Jana Viklefa (anglicky: John Wycliffe) a jeho českého pokračovatele Jana Husa. Roku 1415 se účastnil koncilu v Kostnici a po svém návratu se snažil z Litomyšle vytvořit protihusitskou baštu. Kostnický koncil ho dokonce jmenoval svým legátem, který byl pověřen vyhubit v českých zemích vzmáhající se kacířství.

Takový úkol byl nad lidské síly i pro nadmíru energického preláta. Biskupské statky a samotná diecéze se tehdy dočkaly zpustošení ze strany biskupových nepřátel. Když husité při svém tažení roku 1421 plenili východní Čechy, nemohla jim Litomyšl v žádném případě uniknout. V té době už biskup Jan Železný sídlil na svém novém působišti v Olomouci. Jeho místo v Litomyšli zaujímal biskup Aleš z Březí. Husité Litomyšl dobyli na počátku května roku 1421. Ustavili v ní svoji posádku, zatímco biskup Aleš z Březí se členy své kapituly z města včas uprchli. Útočištěm a sídlem se pro většinu z nich staly nedaleké Svitavy.

Po celý zbytek života se Aleš z Březí označoval jako litomyšlský biskup. V řadě litomyšlských biskupů byl biskupem 8. a zároveň posledním. Diecéze husitským útokem na jaře roku 1421 přestala fakticky existovat a v troskách skončila také katedrála Panny Marie. Svého obnovení se nikdy nedočkaly. Přestože po smrti biskupa Aleše z Březí (roku 1442) bylo jmenováno několik zástupců biskupa (tzv. administrátorů diecéze), žádný z nich svůj úřad nemohl vykonávat. Biskupství zcela zaniklo a jeho majetky ve víru husitských bojů rozchvátila (rozkradla) okolní šlechta.

Tradice východočeského biskupství však v historickém povědomí zůstala, navázalo se na ni o několik století později. Když se po skončení třicetileté války začalo uvažovat o opětovném nastolení biskupa v Litomyšli, neocitlo se v centru zájmu město Litomyšl, ale významnější Hradec Králové. V roce 1664 tam vzniklo nové biskupství a s ním i diecéze královéhradecká. Ta existuje dodnes.

K jinému druhu oživení historické paměti došlo v časech komunistické diktatury, když papež Pavel VI. svojí bulou z roku 1973 obnovil titulární litomyšlské biskupství. Samotná litomyšlské diecéze však obnovena nebyla. Papež Jan Pavel II. pak dne 18. 12. 1982 jmenoval titulárním litomyšlským biskupem Jaroslava Škarvadu. Byl jím až do své smrti dne 14. 6. 2010. Dne 21. 5. 2016 se stal titulárním biskupem litomyšlským Pavel Konzbul, současný pomocný biskup brněnský.

Při příležitosti 650. výročí zřízení pražské církevní provincie a historického biskupství v Litomyšli byla při kostele Povýšení sv. Kříže v Litomyšli zřízena Mons. Karlem Otčenáškem, 23. královéhradeckým sídelním biskupem kolegiátní kapitula. Stalo se tak 10. dubna 1994 za pontifikátu papeže sv. Jana Pavla II.

S využitím práce Evy Svobodové připravil Jiří Kachlík, Brno, Česká republika

Foto na titulní straně:
Proboštský a kolegiátní kostel Povýšení sv. Kříže v Litomyšli

Kristus vpravdě z mrtvých vstal

Blahoslavení, kdo neviděli a uvěřili (Jan 20, 29)

Dvojí zjevení v Jeruzalémě

Tentýž večer, o samotě, -
prvého dne po sobotě –
učedníci shromážděni,
strach z Židů, pokoje není.

Tam za zavřenými dveřmi
Ježíš náhle mezi nimi.
Postavil se uprostřed nich,
řekl: „Pokoj vám." Potom ztich'.

Když to řekl, tento výrok,
ukázal jim ruce a bok.
Oni se zaradovali,
že se s ním zase shledali.

Ježíš jim pak znovu řekl:
„Pokoj! Jak mne Otec poslal,
tak i já jsem svou moc vám dal."
Po těch slovech na ně dechl.

Řekl, důkaz moci jeho:
„Přijměte Ducha svatého.
Komu hříchy odpustíte,
toho od nich oprostíte.

Komu je neodpustíte,
tomu je tak zadržíte,
tomu odpuštěny nejsou."
Tak udělil jim závěť svou.

Tomáš - Didymos v řečtině,
ten z dvanácti učedníků,
nebyl s nimi v té hodině,
když přišel Pán - k jejich díkům.

Ostatní mu pověděli.
Viděli jsme Pána, zde byl.
Ale on jim neuvěřil,
uvěřit se neosmělí.

Řekl: „Dokud neuvidím,
stopy po hřebech neuzřím,
do nich, boku, prst nevložím,
do té doby neuvěřím."

Osmého dne potom byli
učedníci opět uvnitř,
Tomáš s nimi v oné chvíli,
v svědomí svém Pánu je blíž.

Ač byly dveře zavřeny,
Ježíš přišel doprostřed nich.
Řekl: „Pokoj vám." A zdravil jich,
kteří byli shromážděni.

Potom řekl Tomášovi:
„Polož svůj prst sem do boku,
pohleď na zraněnou ruku.
Nepochybuj, věř bláhový."

Tomáš Pánu odpověděl:
„Můj Pán, můj Bůh," –
s tím slovem spěl.
Ježíš jemu v odpověď děl:
„Uvěřil jsi, žes mě viděl.

Blažení, kdož neviděli,
a s důvěrou uvěřili."
A mnoho jiných znamení
Ježíš před nimi učiní.

Evangelium sv. Jana 20, 19-29
Poezie Nového zákona
František Káva - Týnecký

Pevnou víru
ve zmrtvýchvstání.
Stálé odhodlání
hlásat Boží pravdu
a každodenně žít
Ježíšův odkaz lásky

Vám k Velikonocům přejí
a v modlitbách vyprošují
misionáři z Chicaga

Mons. Dušan Hladík
Fr. Stanislav Bindas

LITURGICKÁ ČTENÍ

Květná neděle - 10. dubna 2022

1. ČTENÍ - Iz 50, 4-7
Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Pán, Hospodin, mi dal jazyk učedníka, abych uměl znaveného poučovat utěšujícím slovem. Každého rána mi probouzí sluch, abych ho poslouchal, jak je povinnost učedníků. Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, nebudu tedy potupen. Proto dávám ztvrdnout své tváři v křemen a vím, že nebudu zahanben.

2. ČTENÍ - Flp 2, 6-11
Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipanům.

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jako jeden z lidí. Navenek byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

PAŠIJE - Lk 23, 1-49
Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Lukáše

Starší lidu, velekněží a učitelé Zákona odvedli Ježíše k Pilátovi. Tam na něj začali žalovat: "Zjistili jsme, že tento člověk rozvrací náš národ, brání odvádět císaři daně a vydává se za krále Mesiáše." Pilát se ho zeptal: "Ty jsi židovský král?" Odpověděl mu: "Ano, já jsem!" Pilát pak prohlásil velekněžím a lidu: "Neshledávám na tomto člověku žádné provinění." Ale oni naléhali a říkali: "Pobuřuje lid svým učením po celém Judsku, počínajíc Galileou až sem!" Jakmile to Pilát uslyšel, zeptal se, zdali ten člověk je Galilejec; a když se dověděl, že je z Herodova území, poslal ho k Herodovi, který se také právě v těch dnech zdržoval v Jeruzalémě. Jakmile Herodes spatřil Ježíše, velmi se zaradoval. Už dávno si ho totiž přál uvidět, protože o něm slýchal a doufal, že uvidí, jak udělá nějaký zázrak. Kladl mu tedy mnoho otázek, ale on mu vůbec neodpovídal. Velekněží a učitelé Zákona stáli při tom a urputně na něho žalovali. Tu Herodes i se svými vojáky mu dal najevo, že jím pohrdá, a ztropil si z něho posměch; dal ho obléci do bílých šatů a poslal ho nazpět k Pilátovi. V ten den se Herodes a Pilát spřátelili; předtím totiž spolu žili v nepřátelství. Pilát svolal velekněze, členy velerady i lid a řekl jim: "Přivedli jste mi tohoto člověka, že prý pobuřuje lid. Já sám jsem ho vyslechl ve vaší přítomnosti, ale neshledal jsem, že by se tento člověk provinil něčím z toho, co na něj žalujete. Ale ani Herodes ne, vždyť ho poslal nazpět k nám. Prostě nespáchal nic, co by zasluhovalo smrt. Dám ho tedy potrestat a pak ho propustím." Ale oni se všichni dali do křiku: "Pryč s ním! Propusť nám Barabáše!" Ten byl uvržen do žaláře pro nějakou vzpouru vzniklou v městě a pro vraždu. Pilát začal znovu na ně naléhat, protože chtěl Ježíše propustit. Ale oni odpověděli křikem: "Ať je ukřižován, ať je ukřižován!" Potřetí jim řekl: "Ale co špatného udělal? Neshledal jsem na něm nic, co by zasluhovalo smrt. Dám ho tedy potrestat a pak ho propustím." Oni však doráželi s velkým křikem a žádali, aby byl ukřižován, a jejich křik se stále stupňoval. Pilát se proto rozhodl povolit jejich žádosti: propustil toho, který byl uvržen do žaláře pro vzpouru a vraždu a kterého si vyžádali, a Ježíše vydal, aby se jim stalo po vůli. Když ho odváděli, zadrželi jistého Šimona z Kyrény, který právě přicházel z pole, a vložili na něj kříž, aby ho nesl za Ježíšem. Za ním šel velký zástup lidu a ženy, které nad ním naříkaly a plakaly. Ježíš se k nim obrátil a řekl: "Jeruzalémské dcery, neplačte nade mnou! Spíše nad sebou plačte a nad svými dětmi; přijdou totiž dny, kdy se bude říkat: 'Blahoslavené neplodné, životy, které nerodily, a prsy, které nekojily!' Tehdy lidé začnou říkat horám: 'Padněte na nás!' a kopcům: 'Přikryjte nás!' Neboť když se toto děje se zeleným stromem, co se teprve stane se suchým!" Spolu s ním byli vedeni na popravu také dva zločinci. Když došli na místo, které se nazývá Lebka, ukřižovali jeho i ty zločince, jednoho po pravici a druhého po levici. Ježíš řekl: "Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí." Jeho šaty si rozdělili losem. Lid stál a díval se. Členové velerady se mu vysmívali: "Jiným pomohl, ať pomůže sám sobě, je-li Mesiáš, Boží Vyvolený." Posmívali se mu i vojáci, přistupovali, podávali mu ocet a říkali: "Když jsi židovský král, zachraň sám sebe!" Nad ním byl totiž nápis: To je židovský král. Jeden z těch zločinců, kteří viseli na kříži, se mu rouhal. "Copak ty nejsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!" Druhý ho však okřikl: "Ani ty se nebojíš Boha? Vždyť jsi odsouzen k stejnému trestu! My ovšem spravedlivě: dostáváme přece jen, jak si zasloužíme za to, co jsme spáchali, ale on neudělal nic zlého." A dodal: "Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království." Odpověděl mu: "Amen, pravím ti: Dnes budeš se mnou v ráji." Bylo už asi dvanáct hodin. Tu nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne, protože se zatmělo slunce. Chrámová opona se vpůli roztrhla. Ježíš zvolal mocným hlasem: "Otče, do tvých rukou poroučím svého ducha." A po těch slovech vydechl naposled. Když setník viděl, co se stalo, velebil Boha a řekl: "Tento člověk byl skutečně spravedlivý." A všichni ti lidé, kteří se tam shromáždili k této podívané, když viděli, co se stalo, bili se v prsa a vraceli se domů. Jeho známí všichni zůstali stát opodál, i ženy, které ho provázely z Galileje a na to se dívaly.

Zmrtvýchvstání Páně - 17. dubna 2022

1. ČTENÍ - Sk 10, 34a. 37-43
Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr se ujal slova a promluvil: „Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, udalo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel. A my jsme svědky všeho toho, co konal v Judsku a v Jeruzalémě. Ale pověsili ho na dřevo a zabili. Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu, aby se viditelně ukázal, ne všemu lidu, ale jen těm, které Bůh předem vyvolil za svědky, totiž nám, kteří jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání. On nám přikázal, abychom to hlásali lidu a se vší rozhodností dosvědčovali: To je Bohem ustanovený soudce nad živými i mrtvými. O něm vydávají svědectví všichni proroci, že skrze něho dostane odpuštění hříchů každý, kdo v něho věří."

2. ČTENÍ - Kol 3, 1-4
Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Když jste s Kristem byli vzkříšeni, usilujte o to, co pochází shůry, kde je Kristus po Boží pravici. Na to myslete, co pochází shůry, ne na to, co je na zemi. Jste přece už mrtví a váš život je s Kristem skrytý v Bohu. Ale až se ukáže Kristus, náš život, potom se i vy s ním ukážete ve slávě.

EVANGELIUM - Lk 24, 1-12
Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Prvního dne v týdnu časně ráno přišly ženy ke hrobu a nesly vonné oleje, které si připravily. Nalezly kámen od hrobu odvalený, a když vešly, tělo Pána Ježíše nenašly. A jak nad tím byly v rozpacích, najednou u nich stáli dva muži v oslnivě bílém rouchu. Zmocnila se

jich bázeň a sklopily oči k zemi. Muži jim řekli: „Proč hledáte živého mezi mrtvými? Není tady, byl vzkříšen. Vzpomeňte si, jak vám řekl, když byl ještě v Galileji: Syn člověka musí být vydán do rukou hříšným lidem, být ukřižován a třetího dne vstát.“ Vzpomněly si na ta jeho slova, vrátily se od hrobu a oznámily to všechno jedenácti učedníkům a všem ostatním. Byly to Marie Magdalská, Jana a Marie, matka Jakubova; a ještě i některé jiné, které byly s nimi, to všechno pověděly apoštolům. Těm ta slova připadala jako plané řeči a nevěřili jim. Petr se však zvedl a běžel k hrobu. Naklonil se dovnitř a viděl jen pruhy plátna. Vrátil se plný údivu nad tím, co se stalo.

2. neděle velikonoční - 24. dubna 2022

1. ČTENÍ - Sk 5, 12-16
Čtení ze Skutku apoštolů.

Apoštolové konali mnoho znamení a zázraků v lidu. Všichni se jednomyslně shromažďovali v Šalomounově podloubí. Z ostatních se k nim nikdo neodvažoval připojit, ale lidé o nich mluvili s velkou úctou. Stále rostl počet mužů i žen, kteří přijímali víru v Pána. Dokonce i na ulici vynášeli nemocné a kladli je na lehátka a na nosítka, aby, až půjde Petr okolo, alespoň jeho stín padl na někoho z nich. Také z okolních měst se sbíhalo do Jeruzaléma mnoho lidí a přinášeli nemocné i trápené nečistými duchy: a ti všichni byli uzdravováni.

2. ČTENÍ - Zj 1, 9-11a. 12-13. 17-19
Čtení z knihy Zjevení svatého Jana.

Já, Jan, váš bratr, účastník vašich soužení, Království i trpělivosti v Ježíši, dostal jsem se pro hlásání Božího slova a pro svědectví o Ježíšovi na ostrov, který se jmenuje Patmos. A jednou v den Páně jsem upadl do vytržení a uslyšel jsem za sebou mocný hlas jako zvuk polnice: „Své zjevení napiš do knihy a pošli sedmi církevním obcím.“ Obrátil jsem se, abych se podíval po tom hlase, který ke mně mluvil. A když jsem se obrátil, uviděl jsem sedm zlatých svícnů a uprostřed těch svícnů postavu podobnou Synu člověka, oblečenou do řízy a přepásanou na prsou zlatým pásem. Když jsem ho uviděl, padl jsem mu k nohám jako mrtvý. On na mě položil pravici a řekl: „Nic se neboj! Já jsem První i Poslední, Živý. Byl jsem mrtev, a hle - jsem živ na věky věků a mám klíče od smrti a podsvětí. Napiš tedy své vidění: nynější i to, které přijde později.“

EVANGELIUM - Jan 20,19-31
Slova svatého evangelia podle Jana.

Navečer prvního dne v týdnu přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zaradovali se. Znovu jim řekl: „Pokoj vám! Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ Tomáš, jeden ze Dvanácti, zvaný Bliženeč, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní učedníci mu říkali: „Viděli jsme Pána!“ On jim však odpověděl: „Dokud neuvidím na jeho rukou jizvy po hřebech a nevložím svůj prst na místo hřebů a nevložím svou ruku do jeho boku, neuvěřím.“ Za týden byli jeho učedníci zase uvnitř a Tomáš s nimi. Ježíš přišel zavřenými dveřmi, stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Potom vyzval Tomáše: „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku; a nebuď nevěřící, ale věřící.“ Tomáš mu odpověděl: „Pán můj a Bůh můj!“ Ježíš mu řekl: „Protože jsi mě uviděl, uvěřil jsi. Blahoslavení, kdo neviděli, a přesto uvěřili.“ Ježíš vykonal před svými učedníky ještě mnoho jiných zázraků, ale o těch v této knize není řeč. Tyto však jsem zaznamenal, abyste věřili, že Ježíš je Mesiáš, Syn Boží, a s vírou abyste měli život v jeho jménu.

3. neděle velikonoční - 1. května 2022

1.ČTENÍ - Sk 5, 27b-32. 40b-41
Čtení ze skutků apoštolů.

Velekněz začal apoštoly vyslýchat: „Přísně jsme vám přece zakázali, že v tom jménu už nesmíte učit. Přesto však Jeruzalém je plný toho vašeho učení a chcete na nás přivolat pomstu za krev onoho člověka.“ Ale Petr a ostatní apoštolové na to řekli: „Více je třeba poslouchat Boha, než lidi. Bůh našich otců vzkřísil Ježíše, když vy jste ho pověsili na dřevo a zabili. Ale Bůh ho povýšil po své pravici jako vůdce a spasitele, aby Izraeli dopřál obrácení a odpuštění hříchů. A my jsme svědky těchto událostí, stejně i Duch svatý, kterého Bůh dal těm, kdo ho poslouchají.“ Dali pak apoštoly zbičovat a zakázali jim mluvit ve jménu Ježíšově. Pak je propustili. A oni odcházeli z velerady s radostí, že směli pro to jméno trpět příkoří.

2.ČTENÍ - Zj 5, 11-14
Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, měl jsem vidění a uslyšel jsem hlas velkého množství andělů shromážděných kolem trůnu, bytostí a starců - bylo jich na miliony a stamiliony - a volali silným hlasem: „Beránek, který byl zabit, si zaslouží, aby přijal moc, bohatství, moudrost a sílu, čest, slávu i chválu!“ A všechno tvorstvo na nebi, na zemi, v podsvětí i na moři, a vše, co je v nich, jsem slyšel volat: „Tomu, který sedí na trůně, i Beránkovi přísluší chvála, čest, sláva i moc na věčné věky!“ Tu ony čtyři bytosti přidaly: „Amen!“ a starci padli na tvář a poklonili se.

EVANGELIUM - Jan 21, 1-19
Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš se znovu zjevil svým učedníkům, a to u Tiberiadského moře. Zjevil se takto: Byli pohromadě Šimon Petr, Tomáš zvaný Bliženeč, Natanael z galilejské Kány, synové Zebedeovi a ještě jiní dva z jeho učedníků. Šimon Petr jim řekl: „Půjdu lovit ryby.“ Odpověděli mu: „I my půjdeme s tebou.“ Vyšli tedy a vstoupili na loď, ale tu noc nic nechytili. Když už nastávalo ráno, stál Ježíš na břehu, ale učedníci nevěděli, že je to on. Ježíš se jich zeptal: „Dítky, nemáte něco k jídlu?“ Odpověděli mu: „Nemáme.“ On jim řekl: „Hoďte síť na pravou stranu lodi, a najdete.“ Hodili ji tedy, a nemohli ji už ani utáhnout pro množství ryb. Tu onen učedník, kterého Ježíš miloval, řekl Petrovi: „Pán je to!“ Jakmile Šimon Petr uslyšel, že je to Pán, přehodil přes sebe svrchní šaty - byl totiž oblečen jen nalehko - a skočil do moře. Ostatní učedníci dojeli s lodí - nebyli od země daleko, jen tak asi dvě stě loket, a táhli síť s rybami. Když vystoupili na zem, viděli tam žhavé uhlí a na něm položenou rybu a vedle chléb. Ježíš jim řekl: „Přineste několik ryb, které jste právě chytili.“ Šimon Petr vystoupil a táhl na zem síť plnou velkých ryb, bylo jich stotřiapadesát. A přesto, že jich bylo tolik, síť se neprotrhla. Ježíš je vyzval: „Pojďte snídat!“ Nikdo z učedníků se ho neodvážil zeptat: „Kdo jsi?“ Věděli, že je to Pán. Ježíš přistoupil, vzal chléb a dal jim, stejně i rybu. To bylo už potřetí, co se Ježíš zjevil učedníkům po svém zmrtvýchvstání. Když posnídali, zeptal se Ježíš Šimona Petra: „Šimone, synu Janův, miluješ mě více než tito?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád.“ Ježíš mu řekl: „Pas mé beránky.“ Podruhé se ho zeptal: „Šimone, synu Janův, miluješ mě?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád.“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce.“ Zeptal se ho potřetí: „Šimone, synu Janův, máš mě rád?“ Petr se zarmoutil, že se ho potřetí zeptal, má-li ho rád. Odpověděl mu: „Pane, ty víš všechno, ty víš také, že tě mám rád.“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce. Amen, amen, pravím ti: Dokud jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodils, kam jsi chtěl. Ale až zestárneš, vztáhneš ruce, a jiný tě přepásá a povede, kam nechceš.“ To řekl, aby naznačil, jakou smrtí oslaví Boha. A po těch slovech ho vyzval: „Následuj mě!“

„Je vzkříšený! - Je vzkříšený!“

Vzkříšení

Na zahradě je naprosté ticho a všude se třpyti rosa. Nahoře obloha nabývá odstínu stále jasnějšího safíru, který vystřídal její namodralou čerň, posetou hvězdami.

Kterási hvězda dosud nechce zemřít a hledí dolů pohledem, který stále více bledne ve světlých vlnách svítání...

Ospalé stráže, zkřehlé zimou, bdí v různých postojích před Hrobkou, jejíž kamenné dveře byly na okrajích opatřeny tlustou vrstvou omítky a červenými pečetěmi, vtištěnými přímo do čerstvého vápna...

Strážci si v noci zřejmě udělali oheň, neboť je zde popel s dosud doutnajícími uhlíky, a museli i jíst a hrát, protože zbytky jídel a jemné kostičky, sloužící nějaké hře, jsou dosud rozházeny po zemi...

Na obloze, která je teď na východě celá zabarvena do růžova, ale dosud bez slunce, se objeví zářící meteor, ohnivá koule nesnesitelného jasu, a sestupuje stále níž, zanechávaje za sebou načervenalou brázdu... Meteor se řítí velkou rychlostí k Zemi a rozlévá tak silnou a úchvatně krásnou zář, že narůžovělé světlo se ztratí, překryto touto sálající bělostí.

Strážci pozvedají udiveně hlavu, protože tato zář je doprovázena mocným hučením, harmonickým, slavnostním, naplňujícím všechno Stvoření. Přichází z rajských hlubin. Je to aleluja, andělská sláva, která doprovází Kristova Ducha, vracejícího se do jeho oslaveného Těla.

Meteor udeří do chrámové uzávěry, vyrazí ji a odhodí na zem a naplní hrůzou strážce, hlídající zde Pána Vesmíru; jeho návrat na Zem je doprovázen zemětřesením, tak jak tomu bylo ve chvíli, kdy Duch Pánův Zem opouštěl. Meteor pronikne do temné Hrobky, kterou ozáří nepopsatelným světlem, a zatímco zůstane nehybně zavěšen ve vzduchu, Duch se opět vlévá do Těla, odpočívajícího pod svými pohřebními obinadly.

Tělo obdrží příkaz a poslechne ho a vydá hluboký povzdech...

Oslavené tělo se pod rubášem přetváří do své věčné krásy: probouzí se ze spánku smrti, vrací se „z nicoty,“ ve které bylo, žije, když předtím bylo mrtvé...

A pak se znenadání pod těžkým rubášem objeví pohyb. Začíná pohnutím zkřížených rukou a vrcholí v okamžiku, kdy Ježíš povstane a objeví se nádherný, vznešený a velkolepý, nadpřirozeně krásný. Bez svých zranění a krve, oslňující světlem, které v přívalech tryská z jeho pěti ran a vystupuje všemi póry jeho pleti. Toto všechno oko nemá ani čas postřehnout.

Učiní svůj první krok: z jeho rukou a nohou přitom tryskají paprsky a vytvářejí kolem něho světelnou zář... A tak je teď opravdu „Světlem,“ které se ztělesnilo, ne ubohým světlem Země, ne ubohým světlem hvězd, ne ubohým světlem slunce. Ale Světlem Božím: všechna rajská nádhera je shromážděna v jediné Bytosti; jeho očím vtiskne nepředstavitelně jasný azur, vlasům zlatý oheň, šatu a barvám andělskou sladkost...

A jak potom kráčí k východu z hrobky, objeví se dvě velice krásná, vzájemně si podobná světla, jedno z jedné strany, druhé z druhé strany zápraží, a hluboce se sklánějí a uctívají svého Boha, který vychází, obklopen svým světlem. Opouští pohřební jeskyni a vrací se na zem, která se právě radostně probouzí a celá se skvěje v rose a v barvách květin a růží, a odívá se nesčetnými květy jabloní, jež se otvírají.

A strážci, ti jsou omráčeni... Zkažené síly lidí Boha nespatří, zatímco čisté síly světa: květiny, byliny, ptáci obdivují a uctívají Mocného, který přichází v záři svého Světla a prvních slunečních paprsků.

Ježíš se usmívá a jeho pohled spočine na květech a na větvích, zvedajících se k jasné obloze, a v té chvíli na sebe bere vzezření té největší krásy. A miliony něžných a roztomilých květů vytvářejí nad hlavou slavobránu. A jak jiskří diamanty rosy! Ale nejkrásnější jsou nebesa, ve kterých se odrážejí jeho nádherné oči, a slunce, odívající do radosti malý obláček, přinášený lehkým vánkem, který přichází políbit svého Krále vůněmi zahrad a laskáním hedvábných okvětí...

Ježíš pozvedá ruku a žehná a pak, zatímco ptáci zpívají zplna hrdla a vítr přináší své parfémy, mizí mým zrakům a ponechává mě mé radosti, která smazává i tu nejnepatrnější vzpomínku na zármutek a utrpení a obavy o zítřek.

Zbožné ženy u hrobu

Ještě za tmy ženy vyšly z večeřadla. Jdou podél hradeb... Zuzana, Salome (Janova matka), Marta, Marie Alfeova a Magdalena.

Marie Magdalena svým vakem s balzámy a penězi zrychlí krok a zamíří k Soudní bráně.

Ostatní ženy na ni hledí, pak se obrátí a na křižovatce se rozdělí: Salome a Zuzana pomalu pokračují v cestě, zatímco Marta a Marie Alfeova klepou na železná vrata Chúzova paláce. Vrátný jim otevře. Jana je už vzhůru, celá oděna do tmavofialového šatu.

Marta s Marií Alfeovou a Janou vycházejí z paláce, aby se připojily ke svým družkám. Právě v tomto okamžiku však dojde ke krátkému, ale silnému zemětřesení, které opět vzbudí paniku mezi obyvateli Jeruzaléma, dosud poděšenými z pátečních událostí.

Všechny tři ženy se rychle vrátí a zůstanou ve velkém vestibulu mezi služebnictvem, které volá a vzývá Pána...

Zatím Magdalena je v této chvíli na konci uličky, vedoucí do zahrady Josefa z Arimatie, a právě zde ji překvapí mocný harmonický hukot onoho nebeského znamení, zatímco v narůžovělém svítání se rozzáří veliké světlo, sestupující ve tvaru žhavé nádherné koule.

Málem se dotkne Marie z Magdaly...

Ta se na okamžik shýbne a zašeptá: „Můj Pane!“ a pak se opět vztyčí a rychle běží do zahrady. Ale i když je velmi rychlá, nedostane se sem ve chvíli, kdy nebeský meteor vykoná službu páky a plamene, ani když hřmotně padnou kamenné dveře po krátkém, ale mocném zachvění země, které srazí strážce, jako by byli mrtví.

Marie přiběhne a vidí, jak jsou tito neužiteční žalářníci Triumfátora sraženi k zemi jako podťatí. Marie Magdalena nedává zemětřesení do souvislosti se Vzkříšením. Ale jak toto všechno spatří, pomyslí si, že je to Boží trest na znesvětitelích Ježíšovy hrobky a padne na kolena a řekne: „Žel! Unesli ho!“

Je velice zarmoucena a rozpláče se... Pak vstane a rozběhne se vyhledat Petra a Jana. A protože myslí jen na to, aby jim to rychle oznámila a nejkratší cestou běží do večeřadla.

Tam Marie oběma udiveným mužům řekne: „Unesli Pána z hrobu! Kdo ví, kam ho dali!“

„Ale jak to? Co to říkáš?“ ptají sejí oba.

A ona udýchaně: „Šla jsem napřed, abych podplatila strážce, aby nás nechali udělat naši práci. Ale oni jsou jako mrtví. Hrobka je otevřena, kámen na zemi. Kdo to mohl udělat? Ó, pojďte! Utíkejme.“ Petr a Jan okamžitě vyjdou. Marie jde za nimi.

Mezitím Zuzana a Salome byly překvapeny zemětřesením před hradbami. Poděšeně se schovaly pod strom a váhaly mezi touhou jít ke hrobce, anebo běžet k Janě. Ale láska zvítězila nad strachem, a tak jdou ke hrobce.

Ještě zděšené, vstupují do zahrady a vidí omráčené stráže. Spatří, jak z otevřené hrobky vystupuje velké světlo. To je ještě více poděsí: chytí se za ruce, aby si vzájemně dodaly odvahy, a přistoupí až k prahu a v temné pohřební místnosti vidí zářivou, velmi krásnou postavu, která se na ně něžně usmívá a zdraví je.

Obě padnou na kolena, ohromené úžasem.

Ale anděl k nim něžně promlouvá: „Nebojte se mne. Jsem anděl božské Bolesti. Přišel jsem se radovat se z toho, že už bolest skončila. Pro Krista už není bolesti ani pokoření smrti. Ježíš z Nazareta, Ukřižovaný, kterého hledáte, vstal z mrtvých. Už zde není! Místo, kam jste ho uložili, je prázdné. Radujte se se mnou. Jděte. Řekněte Petrovi a učedníkům, že vstal z mrtvých a že jde před vámi do Galileje. Ještě ho tam na krátký čas uvidíte, tak jak vám to řekl."

Ženy padnou tvářemi k zemi, a když je opět pozvednou, dají se na útěk, jako by byly pronásledovány. Zděšeně vzdychají: „Umřeme! Viděly j sem Pánova anděla!"

Plny obav a zamlklé se vrátí domů jinou cestou. Vejdou dovnitř a skryjí se ve večeřadle. A tam je napadne, že to, co viděly, bylo jen démonovým šálením.

Třetí skupina žen - Jana, Marie Alfeova a Marta – se rozhodou jít k hradbám, kde na ně měly čekat jejich družky.

Petr a Jan, následovaní Magdalenou, už mezitím došli do zahrady. Jan je rychlejší, a tak dojde k Hrobce první. Stráže tam už nejsou a není tam už ani anděl. Postrašený a zarmoucený Jan poklekne na prahu, aby vzdal úctu a rozhlédl se. Ale na zemi vidí jen plátna.

„Opravdu tam není, Simone! Marie viděla dobře. Pojď, podívej se."

Petr, celý udýchaný rychlým během, vstoupí do hrobky. Po cestě si sice říkal: „Neodvážím se k tomu místu ani přiblížit." Ale teď myslí jen na to, aby odhalil, kde může Mistr být. A volá ho, jako by mohl být schován v nějakém temném koutě.

V tuto časnou ranní hodinu je v hrobce ještě téměř tma. Petr dobře nevidí, a tak si pomáhá rukama, aby se přesvědčil. Rozechvělý, sahá po balzamovacím stole a zjistí, že je prázdný.

„Není tady, Jane! Není tady. Ó, pojď sem také! Já jsem tolik plakal, a tak v tom šeru skoro nic nevidím." A zatímco Jan vstupuje, Petr objeví v jednom rohu roušku, kterou měl Ježíš na tváři, pěkně složenou a uvnitř s pečlivě smotaným Rubášem.

„Opravdu ho unesli. Ti strážci zde nebyli kvůli nám, ale aby to učinili. A my jsme je to nechali udělat. Ó, kam ho mohli dát?"

„Petře, Petře! Teď to je opravdu konec!"

Oba učedníci zničeně vyjdou.

„Pojď, ženo. Ty to řekneš Matce."

„Já se odtud nevzdálím. Zůstanu zde." Sklouzne na zem právě proti dveřím a rozpláče se, zatímco oba učedníci pomalu odcházejí.

Pak pozvedne hlavu a hledí dovnitř a skrze své slzy spatří dva anděly, sedící u hlavy a nohou balzamovacího kamene. Ubohá Marie je tak zbita vnitřním bojem mezi umírající nadějí a vírou, která nechce zemřít, že na ně omámeně hledí, aniž by se tomu podivila. Teď už jen pláče, když předtím statečně všemu čelila jako opravdová hrdinka.

„Proč pláčeš, ženo?" ptá se jí jedno z obou zářivých dětí, neboť mají vzhled velmi krásných dospívajících dětí.

„Protože odnesli mého Pána a já nevím, kam ho dali." Marie se nebojí s nimi mluvit, neptá se: „Kdo jste?" Nic takového. Nic už ji neudiví. Všechno, co tvora může udivit, už zažila. Teď už je jen zlomenou, nezadržitelně plačící bytostí.

Andělské dítě pohlédne na svého druha a usměje se, a ten druhý také. A v záblesku andělské radosti oba pohlédnou ven na zahradu, celou v květu, s miliony květů, které se v prvním slunci rozevřely na jabloních sadu.

Marie se obrátí, aby viděla, na co se dívají, a spatří velice krásného Muže, a já nevím, jak je to možné, že ho hned nepozná. Muže, který na ni hledí se soucitem a ptá se jí: „Ženo, proč pláčeš? A koho hledáš?"

A Marie, uprostřed svých vzlyků: „Vzali mi Pána Ježíše! Přišla jsem, abych ho nabalzamovala, v očekávání, až vstane z mrtvých. Ke své lásce jsem připojila všechnu svou odvahu a naději a víru a teď už ho nenalézám. Ó, můj Pane, odnesl-li jsi ho ty, řekni mi, kam jsi ho dal, a já si ho vezmu. Nikomu to neřeknu. Bude to tajemstvím mezi mnou a tebou. Pohleď: jsem Theofilova dcera, Lazarova sestra, ale přesto jsem před tebou na kolenou a prosím tě jako otrokyně. Chceš, abych od tebe jeho Tělo koupila? Učiním to. Kolik si přeješ? Jsem bohatá. Mohu ti dát tolik zlata a drahokamů, kolik jeho Tělo váží. Ale vrať mi ho. Neudám tě. Chceš mě bít? Udělej to. Až do krve, chceš-li: Nenávidíš-li ho, ať za to zaplatím já. Ale vrať mi ho. Ó, můj pane, slituj se nad ubohou ženou! Nechceš to udělat kvůli mně? Tak kvůli jeho Matce. Řekni mi! Řekni mi, kde je můj Pán Ježíš. Jsem silná. Vezmu ho do své náruče a odnesu ho jako dítě na bezpečné místo. Pane, ty to vidíš... Už třetí den jsme zasaženi Božím hněvem kvůli tomu, co udělali Synu Božímu. Nepřidávej ke zločinu ještě znevelení."

„Marie!" Ježíš zazáří, jak na ni zavolá. Odhalí se ve své triumfující nádheře.

A Marie se pozvedne s výkřikem, který zaplní celou zahradu, a běží k Ježíšovým nohám a chce je políbit.

Ježíš ji odstrčí, zlehka se dotknuv jejího čela špičkami prstů: „Nedotýkej se mne! Ještě jsem nevystoupil v tomto oděvu ke svému Otci. Běž za mými bratry a přáteli a řekni jim, že vystupuji ke svému a vašemu Otci. A pak přijdu za nimi." A Ježíš zmizí v nesnesitelném světle.

Marie políbí zem, kde stál, a běží do večeřadla. Vletí tam jako raketa, neboť dveře jsou pootevřeny; otevře dveře do pokoje Marie, Ježíšovy Matky a padne jí do náruče s výkřikem: „Je vzkříšený! Je vzkříšený" a rozpláče se štěstím.

A zatímco přibíhá Petr s Janem, do večeřadla přichází postrašená Salome a Zuzana a obě naslouchají jejímu vyprávění, a z ulice přicházejí i Marie Alfeova s Martou a Janou a udýchaně vypovídají, že tam spatřily dva anděly, kteří si říkali Strážce Boha Člověka a Anděl jeho Bolesti a že od nich dostaly rozkaz, aby řekly učedníkům, že Ježíš vstal z mrtvých.

A když Petr potřásá hlavou, trvají na tom a říkají: „Ano. Řekli: »Proč hledáte Živého mezi mrtvými? Není zde. Vstal z mrtvých, tak jak to říkal, když byl ještě v Galileji. Nevzpomínáte si na to? Říkával: Syn člověka bude vydán do rukou hříšníků a ukřižován, ale třetího dne vstane z mrtvých«."

Zuzana se Salome se také osmělí promluvit, ale rozdíly v podrobnostech způsobují, že pochyby apoštolů vzrůstají stále víc.

Marie Alfeova říká Marii Salome: „Vraťme se tam obě. Uvidíme, jsme-li všechny opilé." A spěšně vyjdou. Po chvíli se vracejí: „Je to pravda! Je to pravda! Viděly jsme ho. Řekl nám u Barnabášovy zahrady: »Pokoj vám. Nebojte se. Běžte říci mým bratrům, že jsem vstal z mrtvých a nechť se za několik dní vydají do Galileje. Tam budeme ještě spolu.« Toto nám řekl. Marie má pravdu. Musí se to říci těm v Betánii, Josefovi, Nikodémovi, nejvěrnějším učedníkům, pastýřům, jít, jednat... Ó! Je vzkříšený!" a obě se štěstím rozpláčou.

Život Pána Ježíše
Podle Marie Valtorty,
italské vizionářky (1897-1961)

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 31. března 2022

Politické události

Zeman předal státní vyznamenání a slíbil ho i ukrajinskému prezidentu Zelenskému

Prezident Miloš Zeman předal ve Vladislavském sále Pražského hradu státní vyznamenání za roky 2020 a 2021. Vyzdvihl celkem pětašedesát osobností, současně avizoval, že na podzim ocení ukrajinský protějšek Volodymyra Zelenského. „Projevil odvahu a statečnost. A třebaže mu Spojené státy nabízely evakuaci, zůstal v hlavním městě své země, odkud řídí její obranu," pronesl Zeman, který letos vyznamenání předával poprvé na vozíku.

Ceremoniál se tradičně koná 28. října, v den výročí založení samostatného Československa. Před dvěma lety pořádání akce znemožnily epidemické podmínky, rok poté nepříznivý zdravotní stav hlavy státu. Akce se nakonec uskutečnila symbolicky 7. března, v den, kdy by první československý prezident Tomáš Garrigue Masaryk slavil narozeniny i svátek.

Řád bílého lva převzali například herečka Jiřina Bohdalová nebo bývalý ministr zdravotnictví Roman Prymula. In memoriam získali stejný řád i letec druhé světové války a oběť komunistických procesů Heliodor Píka nebo zpěvák Karel Gott. Medaili Za hrdinství si odnesla mimo jiné zdravotní sestra Jana Březinová, která v důchodovém věku v pandemickém čase pomáhala v nemocnici. Zeman udělil celkem 47 medailí Za zásluhy, mimo jiné sexuologovi Radimu Uzlovi, herci Pavlu Trávníčkovi či téměř jednadevadesátiletému plukovníkovi Emilu Šnebergovi. Více o vyznamenáních i seznam oceněných na www.hrad.cz.

Ze slavnostního večera se omluvili šéfové Sněmovny a Senátu. Markétě Pekarové Adamové (TOP 09) i Miloši Vystrčilovi (ODS) vadí Zemanovy příliš blízké a přátelské vztahy k Rusku. „Je dobře, že prezident Zeman otočil, ale nemohu zapomenout, kdo u nás před agresivním a imperialistickým chováním Vladimira Putina dlouhá léta zavíral oči," informovala předsedkyně dolní komory na Twitteru. Pozvání dopředu odmítl i judista Lukáš Krpálek. Vysvětlil, že mu nepřijde vhodné slavit, když Ukrajina čelí válečnému konfliktu. Z tohoto důvodu také po slavnostním ceremoniálu nenásledovala obvyklá recepce.

Tři sta tisíc Ukrajinců v Česku. Vláda představuje kroky, jak migraci zvládnout

Ruská invaze na Ukrajinu trvá už víc jak měsíc od 24.února. Za tu dobu podle údajů Mezinárodní organizace pro migraci uteklo z domova přes 3,6 milionu lidí. Do Česka přicestovalo zatím kolem 300 tisíc válečných uprchlíků, řekl v úterý 22. března ve Sněmovně premiér Petr Fiala (ODS). Mezi žadateli o speciální vízum je 56 % dospělých, z nich skoro osmdesátiprocentní většinu tvoří ženy.

„Země je na samé hranici počtu uprchlíků, který je bez větších problémů schopna absorbovat," prohlásil předseda vlády na tiskové konferenci po mimořádném jednání tripartity už minulý týden. Česká republika musí podle něj pokračovat v krocích, které pomůžou státu migrační vlnu zvládnout. Jedním z nich je i příspěvek na bydlení.

Stát bude přispívat prostřednictvím dotačního programu. „Za dočasné nouzové přístřeší, tedy třeba v tělocvičnách, bude stát za osobu na den poskytovat 200 korun, včetně stravy. V hotelech či penzionech to bude 250 korun bez jídla. Další stokorunu by jim měly přidat kraje," řekl ministr vnitra Vít Rakušan (STAN). Domácnosti dostanou příspěvek tři tisíce korun na osobu a měsíc. Běženci kromě toho obdrží takzvanou humanitární dávku pět tisíc korun, maximálně však šestkrát.

Uprchlická krize s sebou podle odborníků nese i epidemické riziko. Na Ukrajině je tradičně nižší proočkovanost. Podle náměstka ministra zdravotnictví Jakuba Dvořáčka určité nebezpečí představuje tuberkulóza. Uznávání kvalifikací ukrajinských zdravotníků šéf resortu zdravotnictví Vlastimil Válek (TOP 09) nechce uspěchat. „Jsme v Evropské unii, takže nemůžu měnit v jedné zemi podmínky, které platí pro celou Evropu," obhajoval ministr na kongresu primární péče.

Premiér Petr Fiala navštívil obléhaný Kyjev

Slova chvály a obdivu, ale také kritika za zbytečné riskování. Takové jsou reakce po návratu Petra Fialy (ODS) do Prahy. Jeho letadlo přistálo na kbelském letišti ve středu 16. března okolo 13. hodiny. Společně s českým předsedou vlády na Ukrajinu cestovali jeho protějšci z Polska a Slovinska Mateusz Morawiecki a Janez Janša. Trio premiérů doplnil předseda nejsilnější polské strany Právo a spravedlnost a vicepremiér Jarosław Kaczyński. Do Kyjeva dorazili vlakem z polské Přemyšle jako zástupci Evropské rady.

V Kyjevě se představitelé tří členských zemí Evropské unie setkali s ukrajinským prezidentem Volodymyrem Zelenským a premiérem Denysem Šmyhalem. Na tiskové konferenci po společném jednání Morawiecki vyzval, aby EU urychleně přidělila Ukrajině status kandidátské země. „Ukrajina patří do Evropy a budeme podporovat vaše členství v Evropské unii, abyste se stali členy co nejdříve," doplnil polského premiéra jeho slovinský protějšek.

„Diskutovali jsme čtyři okruhy – otázky sankcí, účinnosti dalších kroků, humanitární pomoci, vojenské pomoci a mluvili jsme také o možnosti dalších diplomatických kroků," oznámil po návratu do Prahy Fiala. Zároveň také zdůraznil, že Ukrajina v tuto chvíli nejvíc potřebuje dodávky protitankových a protileteckých střel.

Podle šéfa kanceláře polského premiéra Michała Dworczyka se návštěva připravila na unijním summitu ve Versailles, ale z bezpečnostních důvodů se několik dní držela v utajení. O Fialově cestě dopředu nevěděli ani všichni ministři jeho vlády. Předsedové koaličních stran mu však jednoznačně vyjádřili podporu. „Naše země i vláda stojí po boku Ukrajiny. Premiér Fiala o tom dnes osobně ujistil v Kyjevě ukrajinského prezidenta. Petře, děkuji!" Napsal na Twitter Ivan Bartoš (Piráti). Podle místopředsedy sněmovního zahraničního výboru Jaroslava Bžocha z opozičního hnutí ANO však cesta představovala příliš velké riziko v porovnání s jejími výsledky.

Právě z tohoto důvodu na doporučení bezpečnostních složek na Ukrajinu necestoval slovenský premiér Eduard Heger, přestože pozvání dostal. Čelí za to kritice, přestože i mezi Slováky se našly hlasy neschvalující cestu.

V České republice minulý rok zemřelo téměř 140 tisíc lidí, nejvíce od druhé světové války

Počet obyvatel České republiky vzrostl za loňský rok na 10,516 milionu jen díky migraci ze zahraničí. Podruhé v řadě výrazně přibylo zemřelých, hlavním důvodem se stala pandemie. Mírně vyšší čísla zaznamenala porodnost a sňatky, naopak rozvodů ubylo. O vývoji populace za rok 2021 informoval Český statistický úřad (ČSÚ) na tiskové konferenci 21. března.

„Z pohledu demografického vývoje byly dopady pandemie a navazujících opatření loni již o něco mírnější než v roce 2020, a proto jsme nezaznamenali tak velký propad sňatečnosti či imigrace, jako tomu bylo v prvním pandemickém roce," řekla vedoucí oddělení demografické statistiky ČSÚ Terezie Štyglerová. Příčinou populačního růstu bylo pouze kladné saldo zahraničního stěhování, když počet imigrantů převýšil vystěhovalé o 50 tisíc.

Přirozený úbytek kvůli převaze zemřelých nad narozenými se ukázal jako nejhlubší od roku 1918. Zemřelo 139 900 lidí, o 10 600 více než v prvním roce s koronavirem. Za loňským poklesem stojí také zpřesnění počtů díky sčítání lidu. Při něm se započítávají ti, kteří v republice doopravdy žijí, ne pouze nahlášení jako obvykle. „Počet obyvatel ze sčítání je velmi důležitý pro demografickou statistiku a znamená zpřesnění (…), to se týká očištění populace o osoby, které se mezi dvěma sčítáními vystěhovaly, ale zároveň svůj pobyt neodhlásily," vysvětlila Štyglerová. Po třech letech se narodilo víc dětí (o 1 600), a to i přes fakt, že žen v reprodukčním věku je stále méně. Čísla nově uzavřených manželství vzrostla jen mírně na necelých 47 tisíc, v posledním předcovidovém roce 2019 bylo však sňatků o osm tisíc víc. Počet rozvodů se meziročně snížil o 3 %, méně manželství se rozvedlo naposledy v roce 1969.

Ekonomika

Kurzovní lístek 25. 3. 2022 (střed)

EUR, 1 24,645
Kanada, 1 17,885
USA, 1 22,400

Kultura

České lvy ovládl Zátopek, účinkující vzdávali hold Ukrajině

Nejúspěšnějším filmem na letošním předávání Českých lvů se stal Zátopek režiséra Davida Ondříčka. Ze třinácti nominací proměnil ve vítězství osm, včetně té za nejlepší snímek či pro herce Václava Neužila, který běžce ztvárnil. Třikrát bodovala Okupace, za vedlejší roli v ní získala lva Antonie Formanová. Devětadvacátým ročníkem v sobotu 5. března provázel Jiří Havelka.

Sošku za herečku v hlavní roli obdržela Pavla Gajdošíková za Chyby. Za vítěze mužské vedlejší role zvolila akademie Oldřicha Kaisera ve snímku Muž se zaječíma ušima. V kategorii dokument vyhrála Jednotka intenzivního života, jež pojednává o lékařích, kteří se zabývají péčí o nevyléčitelně nemocné. Za nejlepší animovaný snímek si ocenění odnesl dětský film Myši patří do nebe. „Chci strašně moc poděkovat všem lidem, kteří dnes pomáhají. (…) V našem filmu na konci vyhrají zvířata nad zlým lišákem, který je celý život sužoval. A já věřím, že díky spojení i my vyhrajeme nad tím jedním zlým lišákem," řekla v návaznosti na Ukrajinu výtvarnice filmu Denisa Grimmová. Z televizních seriálů zazářil Ochránce, který poukazuje na problémy ve školství.

Loni ovlivnila Českého lva pandemie koronaviru, která neumožnila účast diváků, letos se do atmosféry v pražském Rudolfinu promítla právě situace na Ukrajině. Část vystupujících se oblékla do modrožluté a využila čas na pódiu, aby zemi podpořila. Během slavnostního večera mohli lidé posílat dárcovské SMS na pomoc Ukrajincům, vybralo se 5,6 milionu korun. Režisérka a animátorka Diana Cam Van Nguyen, která vyhrála se studentským snímkem Milý tati peněžní odměnu, oznámila, že ji věnuje organizaci Člověk v tísni. Na počátku ceremoniálu vystoupil ukrajinský velvyslanec Jevhen Perebyjnis a vyzval k přerušení vztahů s ruskými kinematografy. „Jsem přesvědčen, že tento krok přispěje Rusku k tomu, aby se jeho společnost uzdravila," řekl.

Sport

Konec neúspěchů. Voborníková s Marečkem jsou juniorskými mistry světa

Po nevydařených olympijských hrách český biatlon opět sláví, juniorům se na letošním světovém šampionátu dařilo. Z amerického Soldier Hollow přivezli čtyři medaile, z toho tři zlaté. Nejvíce úspěchů zaznamenala Tereza Voborníková, která k bronzu v individuálu přidala dvě první místa ve sprintu a stíhačce. V mužské kategorii se ve vytrvalostním závodě blýskl zlatem Jonáš Mareček. Česká republika se díky nim v pořadí zemí umístila druhá za Norskem.

Vrchlabská rodačka Voborníková, která výsledky navázala na čtyři roky starý juniorský titul současné české jedničky Markéty Davidové, ovládla sprint o čtyři desetiny sekundy před italskou reprezentantkou Rebeccou Passlerovou. Ve stíhačce i přes tři trestná kola dominanci potvrdila. „Poslední položku jsem zvládla, protože jsem na ni přijela s čistou hlavou. Taky mě trochu uklidnilo, když jsem slyšela, že obě soupeřky přede mnou už chybovaly," uvedla na webu svazu.

Obdobně triumf biatlonisty z Nového Města na Moravě nezkomplikovaly ani dvě nepřesné rány. „Už před závodem jsem si uvědomoval, že patřím mezi favority, že třeba můžu i vyhrát, pokud budu střílet dobře. Proto jsem si nemyslel, že bych mohl vyhrát se dvěma chybami. Ale také ostatní chybovali, a já jsem tak dostal šanci," sdělil Mareček. Zlatou medailí doplnil první místo z juniorského mistrovství Evropy, které se konalo v lednu v Pokljuce.

Mistrovství světa juniorů hostilo od 23. února do 2. března americké Soldier Hollow, které bylo v roce 2002 dějištěm zimních olympijských her. Českou reprezentaci tvořilo celkem 17 závodníků ve dvou věkových skupinách – dorostenci (15 až 18 let) a junioři (19 až 21 let). Diváci v obou kategoriích viděli vytrvalostní závody, sprinty, stíhačky a štafety.

Podle: http://carolina.fsv.cuni.cz/

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Předseda biskupů EU vyzývá moskevského patriarchu Kirilla, aby se zapojil do zastavení války

Předseda biskupů zemí EU kardinál Jean-Claude Hollerich adresoval 8. března 2022 dopis moskevskému patriarchovi Kirillovi a žádá ho, aby neodkladně vyzval ruské úřady k okamžitému zastavení nepřátelských akcí proti ukrajinskému lidu.

V dopise adresovaném Jeho Svatosti Kirillovi, patriarchovi moskevskému a celé Rusi, předseda Komise biskupských konferencí Evropské unie (COMECE) J. Em. Jean-Claude kardinál Hollerich SJ, vyzval patriarchu, aby intervenoval u ruských úřadů a *„projevil dobrou vůli k hledání diplomatického řešení konfliktu, které bude založené na dialogu, zdravém rozumu a dodržování mezinárodního práva"*.

Předseda biskupů zemí EU zdrcený tragickými svědectvími, která přicházejí z obléhaných oblastí na Ukrajině, patriarchu rovněž vyzval, aby se zasadil o *„bezpečné humanitární koridory a neomezený přístup k humanitární pomoci"*.

Kardinál Hollerich se na patriarchu obrací i proto, že by ze své pozice mohl přinést znamení naděje k mírovému řešení tohoto konfliktu. Připomněl také společné prohlášení patriarchy Kirilla a papeže Františka z roku 2016, v němž vyjádřili politování nad tehdy probíhajícími nepřátelskými událostmi na Ukrajině. *„Prosíme, aby tato silná slova nepřišla nazmar,"* dodal předseda COMECE.

V lednu 2022, kdy napětí na východní hranici EU narůstalo, kardinál Hollerich vyzval k odložení konkrétních zájmů a podpoře kroků vedoucích k deeskalaci a budování důvěry.

Po ruské vojenské invazi na Ukrajinu koncem února 2022 odsoudil předseda COMECE nepřátelské akce *„jako vážné ohrožení míru na celém evropském kontinentu i mimo něj"* a apeloval na evropské společnosti a vlády, aby přijímaly uprchlíky hledající mezinárodní ochranu.

Poutní dům Velehrad v Římě požehnán po rekonstrukci

Poutní dům Velehrad v Římě vstoupil do nové etapy své existence. Po sedmileté rekonstrukci a dvouleté pandemické odmlce byl slavnostně požehnán a symbolicky odevzdán, aby plnil i nadále svou úlohu duchovního centra a oázy českých poutníků ve Věčném městě.

Nově rekonstruovaný areál poutního domu Velehrad požehnal arcibiskup Jan Graubner za přítomnosti většiny českých a moravských biskupů, kteří v tomto domě pod Janikulem, na římské Via delle Fornaci, právě dokončili duchovní cvičení. Slavnostní okamžik pečlivě připravily sestry Společnosti sester Ježíšových, které se spolu s P. Damiánem Jiřím Škodou starají o chod poutního domu. Pozvání přijal někdejší apoštolský nuncius v ČR arcibiskup Giuseppe Leanza, velvyslanec ČR při Svatém stolci Václav Kolaja, ale nechyběli ani projektanti a realizátoři rekonstrukce, její iniciátor P. Jaromír Zádrapa a vedení papežské koleje Nepomucenum, jejíž rektor P. Roman Czudek zároveň předsedá Asociaci Velehrad.

Poutní dům založil v roce 1968 kardinál Josef Beran. V letech 2013-2020 prošel generální rekonstrukcí a po odkladu způsobeném dvouletou pandemickou přestávkou je římský Velehrad nyní připraven znovu přijímat poutníky, jak je k tomu určen, říká otec Czudek. Dům byl založen v době nesvobody. Dlouhá léta sloužil především exulantům a jeho provoz zabezpečovali salesiáni. Posledním z nich byl otec Jaromír Zádrapa, který v roce 2013 započal velké dílo rekonstrukce. *„Když se ohlížím zpátky, vnímám to jako velký počin. Vstupovali do toho s velkou odvahou,"* dodává otec Czudek, který stojí v čele Náboženského střediska Velehrad, jemuž poutní dům patří. Pod vedením otce Jaromíra Zádrapy byla dokončena rekonstrukce původní historické budovy a přiléhajícího nižšího domu, ve kterém je jídelna. Dostavbu třetího křídla objektu pak vedli P. Pavel Schwarz a P. Hynek Šmerda.

Požehnání předcházela mše svatá v nové kapli poutního domu. S arcibiskupem Graubnerem koncelebroval kardinál Duka, již zmíněný arcibiskup Leanza a všichni přítomní biskupové a kněží. V pohnuté době, kdy s modlitbou a úzkostí celý svět sleduje ruskou invazi na Ukrajinu, zněl kaplí českého poutního domu nejradikálnější z evangelních nároků: Milujte své nepřátele. Nadlidský požadavek, který lze naplnit jedině tehdy, bude-li v nás žít a jednat Ježíš.

V Bratislavě proběhly Evropské katolické sociální dny

V Bratislavě se od 17. - 20. března konaly 3. evropské katolické sociální dny. Více než dvě stě účastníků z celé Evropy zde diskutovalo o naléhavých sociálních otázkách evropské společnosti. Českou biskupskou konferenci v Bratislavě reprezentovali zástupci pracovní skupiny pro sociální nauku církve a také královéhradecký biskup Jan Vokál, který je místopředsedou COMECE, což byl jeden z pořadatelů.

Po prvních dvou ročnících v Gdaňsku a Madridu se letos Evropské katolické sociální dny uskutečnily v Bratislavě. Dorazilo sem přibližně 200 delegátů ze všech částí Evropy, aby diskutovali o naléhavých výzvách, kterým dnes Evropa musí čelit, jako je a) demografická transformace a rodinný život; b) technologická a digitální transformace; c) ekologická transformace.

Zvláštní pozornost byla vyčleněna i válce na Ukrajině a pandemii covid-19 a jejím následkům. V programu byl také prostor na modlitbu a bohoslužbu, při kterých účastníci prosili o pokoj a obrácení srdcí. V pátek 18. března promluvil k účastníkům konference papež František a také prezidentka Slovenské republiky Zuzana Čaputová.

Mezi řečníky vystoupili mimo jiné Dubravka Šuica, místopředsedkyně Evropské komise a komisařka pro demokracii a demografii, kardinál Michael Czerny SJ, dočasný prefekt Dikasteria pro službu integrálnímu lidskému rozvoji, biskup Paul Tighe, sekretář Papežské rady pro kulturu, biskup Ukrajinské řeckokatolické církve Bohdan Dzyurakh a Milan Krajniak, slovenský ministr práce a sociálních věcí.

Evropské katolické sociální dny spolupořádaly Komise biskupských konferencí Evropské unie (COMECE), Rada biskupských konferencí Evropy (CCEE) a Konference biskupů Slovenska ve spolupráci s Dikasteriem pro službu integrálnímu lidskému rozvoji.

Podle: https://www.cirkev.cz/

ÚKON ZASVĚCENÍ NEPOSKVRNĚNÉMU SRDCI PANNY MARIE

O slavnosti Zvěstování narození Páně 25. března 2022
Svatým otcem Františkem ve Vatikánu a biskupy na celém světě

Maria, Matko Boží a Matko naše, v této přetěžké hodině se utíkáme k tobě. Ty jsi Matka, miluješ nás, znáš nás a víš o všem, co nám leží na srdci. Matko milosrdenství, tolikrát jsme zakusili tvou starostlivou péči, tvou přítomnost, přinášející pokoj, protože nás pokaždé přivedeš k Ježíši, Knížeti Pokoje.

Zbloudili jsme na cestě pokoje. Zapomněli jsme na poučení z tragédií uplynulého století, na miliony padlých obětí světových válek. Nedostáli jsme závazkům, které jsme na sebe jako Společenství národů vzali, zrazujeme touhy po míru a naději jednotlivých národů a mladých lidí. Roznemohli jsme se žádostivostí, uzavřeli jsme se do svých nacionalistických zájmů, zatvrdili jsme se svou lhostejností, paralyzovali se egoismem. Zalíbilo se nám ignorovat Boha, žít ve svých lžích, živit svou agresivitu, utiskovat lidské životy a hromadit zbraně. Přitom všem jsme zapomněli, že jsme ochránci svého bližního, ochránci společného domova světa. Válkou jsme zpustošili zahradu Země, hříchem jsme zranili srdce našeho Pána, který si přeje, abychom si byli navzájem bratry a sestrami. Vůči všem a vůči všemu jsme se stali netečnými, s výjimkou svého já. Se zahanbením voláme: Odpusť nám, Pane!

Uprostřed bídy hříchu, vyčerpanosti a slabosti, tajemství nespravedlnosti zla a války, nám ty svatá Matko, opakuješ, že Bůh nás neopouští, naopak na nás stále láskyplně hledí, v touze odpustit nám, pomoci nám znovu vstát. Vždyť nám daroval Tebe a ve Tvém Neposkvrněném srdci vytvořil útočiště pro církev a pro lidstvo.

Byla jsi nám dána z Boží dobroty, abys nás v těch nejdrsnějších zvratech dějin vedla za ruku.

Utíkáme se proto k tobě, tlučeme na dveře tvého srdce my, tvé milované děti, za kterými se neúnavně v každé době vydáváš a zveš je, aby se obrátily. Přijď na pomoc v této temné hodině a povzbuď nás. Zopakuj každému z nás: „Cožpak tu nejsem já, tvoje matka?“ Ty dokážeš zlomit okovy našeho srdce, strhnout hradby naší doby. V tebe vkládáme svou důvěru. Máme jistotu, že zvláště ve chvíli zkoušky neodmítneš naše úpěnlivé prosby a přispěcháš nám na pomoc.

Tak tomu bylo i v Káně Galilejské, kdy jsi uspíšila hodinu Ježíšova zásahu a ukázala tak světu jeho první znamení. Když se svatební slavnost proměnila ve smutek, řekla jsi: „Už nemají víno“(Jan 2,3). Pověz to znovu Bohu, Matko, protože víno naší naděje se vyprázdnilo, radost pohasla, bratrství se rozptýlilo. Provinili jsme se proti lidskosti, poničili jsme mír. Stali jsme se schopnými jakéhokoli násilí, jakékoli destrukce. Naléhavě potřebujeme tvou mateřskou pomoc.

Přijmi tedy, Matko, tuto naši úpěnlivou prosbu.
Hvězdo mořská, nedopusť, abychom ztroskotali v bouři války.
Archo nové úmluvy, buď inspirací našim plánům
a cestou ke smíření.
Země Nebe, přiveď na svět znovu Boží svornost.
Uhas nenávist, umlč mstu, nauč nás odpuštění.
Osvoboď nás od války, uchraň svět jaderné hrozby.
Královno růžence, oživ v nás touhu po modlitbě a po lásce.
Královno lidské rodiny, ukaž národům cestu bratrství.
Královno míru, získej světu mír.

Kéž tvůj pláč, Matko, pohne naším zatvrzelým srdcem. Slzy, které jsi pro nás vylila, ať dají znovu rozkvést tomuto údolí, které spálila naše nenávist. I když řinčení zbraní neutichá, tvá modlitba ať nás dovede k pokoji. Svou mateřskou dlaní se dotkni všech trpících, všech, kdo prchají uprostřed bombardování. Ve své mateřské náruči potěš ty, kdo jsou nuceni opustit svůj domov, svou zem. Tvé bolestné srdce ať v nás probudí soucit a pomůže nám otevřít naše domovy, abychom se ujali zraněných a odvržených lidí.

Svatá Boží Matko, stojící pod křížem, Ježíš pohleděl na učedníka stojícího vedle tebe a řekl ti: „Hle, tvůj syn“(Jan 19,26). Svěřil ti tak každého z nás. Učedníkovi, a v něm každému z nás, řekl: „Hle, tvá matka“ (verš 27). Matko, toužíme tě nyní přivést do svého života a do svých dějin. Lidstvo, zničené a ztrápené, stojí pod křížem spolu s tebou. Chce se svěřit tobě, skrze tebe se zasvětit Kristu. Ukrajinský národ a ruský národ tě s láskou uctívá, k tobě se utíká. Pro ně, a pro všechny národy ničené válkou, hladem, nespravedlností a bídou, zní tlukot tvého srdce.

Matko Boží a Matko naše, proto se svěřujeme tobě a zasvěcujeme tvému Neposkvrněnému srdci nás samotné, církev a celé lidstvo, zvláště Rusko a Ukrajinu. Přijmi tento náš úkon, který vykonáváme s láskou a důvěrou, dej, ať skončí válka, zajisti světu mír. Tvé „ano“, které jsi ze srdce vyslovila, otevřelo brány dějin Knížeti Pokoje. Věříme, že skrze tvé srdce se znovu vrátí mír. Tobě proto zasvěcujeme budoucnost celé lidské rodiny, potřeby a očekávání lidí, úzkosti i naděje světa.

Skrze tebe ať se na zemi rozhostí Boží milosrdenství a pokojný tep míru začne znovu pulsovat v našich dnech. Ženo, která jsi opakovala své „ano“, na kterou sestoupil Duch Svatý, uveď nás do Božské harmonie. Ty, která jsi životodárným pramenem naděje, napoj naše žíznivá srdce. Ty, která jsi utvářela Ježíšovo lidství, učiň z nás tvůrce společenství, ty, která jsi kráčela po našich cestách, doveď nás na stezku pokoje.

Amen.

Neposkvrněné Srdce musí spasit Rusko:

Rusko a zjevení Panny Marie ve Fatimě

Z časopisu Monitor 5/2022 z 16. března 2022

Socha Panny Marie Královny míru v bazilice Santa Maria Maggiore v Římě

Na stránkách Monitoru jsme se často zastavovali u zjevení Panny Marie ve Fatimě, zvláště v roce 2017, kdy jsme oslavovali jeho sté výročí. Avšak vzhledem k dramatickým událostem na Ukrajině, jichž jsme nyní (prostřednictvím sdělovacích prostředků) svědky, je vhodné znovu připomenout významnou úlohu Ruska v tomto mariánském zjevení. Ozáří tak Božím světlem současnou situaci.

Vzývání Královny míru a fatimské zjevení

V bazilice Santa Maria Maggiore v Římě stojí bokem socha Panny Marie, Královny míru. Jaký je původ této sochy? V roce 1917 byl svět ve válce, v I. světové válce, v tzv. „Velké válce“: ve válce, která zabíjela a ničila tolik a tolik lidí, měst a obcí. Tehdejší papež Benedikt XV. velmi usiloval o dosažení míru, ale jeho výzvám nebylo vládci tohoto světa – s výjimkou našeho císaře bl. Karla – naslouchánо. Takto odstrčen se obrátil o pomoc k nebi: dne 5. května 1917 vzýval Matku Boží o mír a nařídil, aby se do loretánských litanií vložila prosba: Královno míru, oroduj za nás! A právě při té příležitosti nechal umístit její sochu do baziliky Santa Maria Maggiore.

Nebe, které papeže Benedikta XV. k vyzvání Panny Marie jako Královny míru přivedlo, odpovědělo: o osm dní později, dne 13. května 1917, se v zapadlém koutu Evropy, u vesnice Fatimy v Portugalsku, třem pasáčkům Lucii, Františkovi a Hyacintě poprvé zjevila Panna Maria a během následujících měsíců toto zjevení celkem pětkrát opakovala.

Proroctví o Rusku

S Ruskem se poprvé setkáváme v třetím zjevení dne 13. července 1917, kdy Matka Boží sdělila vizionářům své vrcholné poselství v podobě tzv. Velkého tajemství o třech částech. Pro nás je důležité to, co je obsaženo v druhé části tajemství, neboli v druhém fatimském tajemství: „Jestliže lidé udělají to, co vám řeknu, mnohé duše se zachrání a navrátí se jim pokoj. Válka se schyluje ke konci; nepřestanou-li však urážet Boha, začne během pontifikátu Pia XI. jiná, ještě horší. Až uvidíte noc ozářenou neznámým světlem, vězte, že je to velké znamení, které vám Bůh dává, že se chystá potrestat svět za jeho zločiny skrze válku, hlad a pronásledování Církve i Svatého Otce. Aby se jí zabránilo, budu žádat o zasvěcení Ruska mému Neposkvrněnému Srdci a o smírné přijímání o prvních sobotách. Budou-li přijaty moje požadavky, Rusko se obrátí a bude mír; když se tak nestane, rozšíří své bludy po světě a bude podněcovat války a pronásledování Církve. Dobří lidé budou mučeni, Svatý Otec bude muset hodně trpět, mnohé národy budou zničeny. Nakonec mé Neposkvrněné Srdce zvítězí. Svatý Otec mi zasvětí Rusko, které se obrátí, a světu bude dopřáno údobí míru.“

Dnes víme, že jako se naštěstí naplnila první část proroctví a I. světová válka brzy poté, v roce 1918, skončila, tak se také nanešťstí kvůli neobrácení lidí naplnily i další části proroctví o vypuknutí jiné, ještě hroznější II. světové války v roce 1939, připravované a předjímané již určitými událostmi v roce 1938, zvláště anšlusem Rakouska, a o neblahém působení Ruska.

Fatimské děti – Lucie, František a Hyacinta, kterým se v roce 1917 zjevovala Panna Maria

Vidění v Tuy

Jak to Panna Maria předpověděla v červnu 1917, František a Hyacinta zemřeli jako mladí, a to na španělskou chřipku, která po I. světové válce skosila miliony životů na celém světě. Splnění toho, co nejsvětější Panna slíbila v druhém fatimském tajemství, se tak týkalo samotné Lucie, tehdy řeholní sestry sv. Doroty: v případě svatého přijímání o prvních sobotách to bylo dne 10. prosince 1925, kdy se jí zjevila Panna Maria s Ježíškem ve španělském, respektive galicijském městě Pontevedra, a v případě zasvěcení Ruska Mariinu Neposkvrněnému Srdci ve vidění, kterého se jí dostalo v galicijském městě Tuy v noci z 13. na 14. června 1929. Během něho viděla Nejsvětější Trojici a Pannu Marii, která jí řekla: „Přichází okamžik, kdy Bůh žádá Svatého Otce, aby v jednotě se všemi biskupy světa vykonal zasvěcení Ruska mému Neposkvrněnému Srdci. Slibuje, že je tímto zachrání.“ Sestra Lucie o tom prostřednictvím svého zpovědníka, jezuity José Bernarda Gonçalvese, informovala biskupa v Leirie a zřejmě i samotného papeže Pia XI. Ten však žádosti nevyhověl.

Zjevení v Rianjo

V srpnu 1931 byla Lucie poslána svými představenými do přímořského městečka Rianjo nedaleko Pontevedry. Nebyla na tom zdravotně nejlépe a potřebovala si odpočinout. Bydlela v domě přátel a chodívala se modlit do tamější kaple Panny Marie. V ní se jí dostalo vnitřního sdělení. Náš Pán si jí v souvislosti s negativním postojem Pia XI. stěžoval: „Nevyhověli mé žádosti! [...] Jako francouzský král toho budou litovat, ale to už bude pozdě. Rusko rozšíří mezitím své omyly po světě, vyvolá války a pronásledování Církve. Svatý Otec bude muset hodně trpět." Jak je patrné, Kristus Pán zde ukazuje na analogii mezi nevyslyšením proseb Nejsvětějšího Srdce Ježíšova francouzským králem Ludvíkem XIV. na konci XVII. století, jež mělo za následek tzv. Velkou francouzskou revoluci, a nevyhověním prosbám o zasvěcení Ruska Mariinu Srdci a rozšířením komunismu.

Sestra Lucie však neustávala ve svých snahách o to, aby došlo k zasvěcení Ruska. Ve svém dopise Otci Gonçalvesovi z 18. května 1936 píše o tom, že se ptala Pána, proč neobrátí Rusko bez toho, že by papež učinil zasvěcení. A Pán jí odpověděl: „Protože chci, aby celá má Církev uznala toto zasvěcení jako triumf Mariina Neposkvrněného Srdce, aby se následně rozšířila jeho úcta a aby se po boku pobožnosti k mému božskému Srdci dostalo místo pobožnosti k tomuto Neposkvrněnému Srdci." „Ale, můj Bože, Svatý Otec mi neuvěří, když ty sám jim zvláštním osvícením nepohneš!" Na to Pán řekl: „Svatý Otec! Modli se velmi za Svatého Otce! On to učiní, ale bude již pozdě. A přesto Mariino Neposkvrněné Srdce musí spasit Rusko. Je mu svěřeno."

Zasvěcení Mariinu Srdci v letech 1942 a 1952

Dne 25. ledna 1938 se objevila na obloze neobvyklá záře, která podle prorockých slov Panny Marie z 13. července 1917 ohlásila blížící se II. světovou válku. Ta skutečně vypukla v září 1939. Uprostřed této války se sestra Lucie obrátila s novou výzvou na papeže Pia XII. Poprvé došlo k jejímu vyslyšení. V roce 1942 Pius XII. dvakrát zasvětil svět a nepřímo Rusko Neposkvrněnému Srdci: učinil tak ve svém rádiovém poselství do Fatimy dne 31. října 1942 na závěr jubilejního roku u příležitosti 25. výročí fatimského zjevení a o slavnosti Neposkvrněného početí Panny Marie, dne 8. prosince téhož roku, v bazilice sv. Petra v Římě. I když zde chybělo zapojení biskupů celého světa, nebe alespoň jistým způsobem odpovědělo: došlo ke zvratu ve válce a nacisté, kteří do té doby na plné čáře vítězili, začali prohrávat.

V roce 1945 nastal tolik očekávaný mír, ale byl to do značné míry pax sovietica – „sovětský mír", kdy Sovětský svaz jako rudá šelma z Apokalypsy podle prorockých slov druhého fatimského tajemství rozšířil své komunistické bludy po světě. Mnohé národy trpěly pod jhem bolševického komunismu a Pius XII. s nimi velmi soucítil. Dne 7. července 1952 tak publikoval svůj apoštolský list Sacro vergente anno, adresovaný národům Ruska, v němž Rusko zasvětil Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Také v tomto případě odpověď nebe nedala na sebe dlouho čekat: dne 5. března 1953 nenadále zemřel Stalin.

Zasvěcení v roce 1984

Minulý rok jsme si připomínali čtyřicáté výročí atentátu na sv. Jana Pavla II., k němuž došlo dne 13. května 1981, o svátku Panny Marie Fatimské, na náměstí sv. Petra v Římě. Ruka atentátníka byla ruka velmi zkušeného střelce a jistě by papeže zastřelila, kdyby zde nebyla jiná, neviditelná ruka, ruka Panny Marie, která střelu zvrátila.

Sv. Jan Pavel II. proto pečlivě prostudoval materiály o Fatimě, hned následujícího roku 1982 putoval do Fatimy, aby Panně Marii poděkoval, a chtěl dostát výzvám nejsvětější Panny. Dne 25. března 1984 ve spojení s biskupy celého světa přistoupil k zasvěcení světa a zvláštním, i když zavinutým způsobem, Ruska Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. V tomto případě byla reakce nebe zvláště výmluvná: O padesát dní později, dne 13. května 1984, tedy opět o svátku Panny Marie Fatimské a v den třetího výročí atentátu, v Severomorsku, sovětské jaderné základně na Severním moři, vypukl požár s následnou velkou explozí, která zničila tamější jaderný arzenál. Sovětský svaz tak přišel o značnou část svých zbraní a nemohl rozpoutat válku, jak to předtím zamýšlel. I sestra Lucie v jednom rozhovoru řekla: „Zasvěcení uskutečněné na náměstí sv. Petra v roce 1984 zachránilo svět před jadernou válkou, která měla vypuknout v roce 1985."

Naléhavost plného zasvěcení Ruska

Koncem osmdesátých a na počátku devadesátých let minulého století pak následoval pád komunismu a rozpad Sovětského svazu, kolosu na hliněných nohou. Mnozí jásali a zdálo se, že proroctví z 13. července 1917 se naplnilo: že papež zasvětil Rusko Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, to se obrátilo a světu bylo dopřáno údobí míru. Současná ruská invaze na Ukrajinu a také mnohé předchozí události nám však jasně ukazují na to, že tento pohled byl příliš optimistický a nerealistický: V Rusku sice zavládla náboženská svoboda, ale jeho obrácení nespočívá pouze v ní, nýbrž podle výkladu bl. kardinála Ildefonse Schustera, milánského arcibiskupa, Otce Joaquína María Alonso, zřejmě největšího znalce Fatimy, a dalších v jeho návratu do lůna pravé Církve, katolické Církve. Tak to ostatně již na počátku 19. století prorokovala bl. Anna Maria Taigi. Rusko sice přestalo být komunistické, ale se svou komunistickou minulostí se nevyrovnalo. Jak píše Alain Besançon, velký znalec ruských poměrů, „namísto toho, aby se země vyrovnala se spoustou zločinů a podlostí," – připomeňme desítky miliónů lidí, kteří byli zavřeni a zahynuli v sovětských gulazích – „prostě je anulovala." A to, že není mír, je víc než jasné. Zůstává tedy velmi naléhavý požadavek, aby papež ve spojení s biskupy celého světa zasvětil výslovně Rusko – a jen Rusko – Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Za to se také modlíme.

Papež Jan Pavel II. se sestrou Lucií

Co říci na závěr? Panna Maria ve Fatimě nabízí také prostředky spásy a míru: zasvěcení se jejímu Neposkvrněnému Srdci, obrácení spojené se svatou zpovědí, mši sv. – úctu k Ježíši Kristu Eucharistickému, modlitbu, zvláště modlitbu růžence, oběti. Jsou to prostředky prosté a zdánlivě nepatrné, ale ve skutečnosti velmi účinné. Vždyť díky nim „se může stát i společensky naprosto bezvýznamný člověk fakticky mocnou osobností v současném světě, neboť svou modlitbou proniká do centra," – k Bohu – „v kterém se sbíhají nitky ke všem světovým událostem, velkým i nepatrným."

Autor článku:
P. PhDr. Štěpán Filip OP, Th.D.
farní vikář v Jablonném v Podještědí
a hostující profesor
na univerzitě Angelicum v Římě

MONITOR – publicistický čtrnáctideník. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského

ČESKÉ A SLOVENSKÉ

BOHOSLUŽBY O VELIKONOCÍCH

V České katolické misii svatých Cyrila a Metoděje

9415 Rochester Avenue, Brookfield, IL 60513

ZELENÝ ČTVRTEK

Čtvrtek 14. dubna 2022
6.00 PM - česky 8.00 PM - slovensky
Slavná mše svatá na památku poslední večeře Páně
Po slovenské mši svaté adorace v Getsemanské zahradě

VELKÝ PÁTEK

Den přísného postu
Pátek 15. dubna 2022
Pobožnost Křížové cesty
2.00 PM - česky 3.00 PM - slovensky
Památka umučení Páně
6.00 PM - česky 8.00 PM - slovensky
Zpívané Pašije - Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Jana, uctívání svatého kříže, svaté přijímání

VELIKONOČNÍ VIGILIE

Slavnost Kristova zmrtvýchvstání
Sobota 16. dubna 2022 - 7.30 PM společně česky a slovensky
Svěcení ohně a slavnost velikonoční svíce, četba z Písma svatého Starého a Nového zákona, obnova křestních slibů, mše svatá zakončená slavnostním požehnáním, chvalozpěv Vesel se nebes Královno, svěcení velikonočních pokrmů

VELIKONOČNÍ NEDĚLE

Boží hod velikonoční - neděle 17. dubna 2022
9.00 AM – slovenská svätá omša
11.00 AM - česká mše svatá
Po všech mších sv. svěcení velikonočních pokrmů

VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ

Pondělí 18. dubna 2022
11.00 AM - slovenská svätá omša
6.00 PM - česká mše svatá

* * *

V průběhu Svatého týdne bude kostel otevřen po celé dny.
Hodinu před obřady bude možno si vykonat svatou zpověď
nebo kdykoli po dohodě s knězem.

Mons. Dušan Hladík (708) 533 – 1050
Fr. Stanislav Bindas (708) 340 – 3636

Česká misie 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

Vás srdečně zve na

POMLÁZKOVOU ZÁBAVU

& KOŠT VÍNA

na Velikonoční neděli

17. dubna 2022

od 12:00 do 7:00 večer

K tanci a poslechu hraje od 3:00 odpoledne

CIMBÁLOVÁ MUZIKA

12.00	Podává se oběd
1.00 pm	Otvírá se výstava vín
3.00 pm	Sbírání Velikonočních vajíček

K obědu bude smažený řízek s bramborovým salátem.
K občerstvení další dobrá jídla a domácí pečivo.

Vstup $ 14,-

Každý za to dostane v hodnotě $ 10,- poukázky na úhradu občerstvení a pamětní skleničku na víno.

Při této akci proběhne již tradiční

Výstava vín a ochutnávka vzorků

* * *

Kdo chce vystavovat víno, odevzdá dvě láhve stejného vína nejpozději týden před akcí v České misii.
První místa v kategorii bílých a červených vín budou odměněna hodnotnými cenami.
Bližší informace podá Dominika Brabcová 330 – 934 1982

CENTRO VELEHRAD

Český dům pro poutníky v Římě

Vás srdečně zve k návštěvě Věčného města a k setkání se Svatým otcem Františkem.

V opraveném poutním domě nabízíme ubytování a další služby pro jednotlivce a skupiny poutníků. Dům se nachází 10 minut pěšky od Vatikánu, autobusové a vlakové spojení je po celém Římě. Cena za osobu a noc se snídaní je od 30 €.

Via delle Fornaci, 200, 00165 Roma, Italia
Tel: + 39 06 636 256 nebo + 420 577 440 070
www.velehrad.it

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken
Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home
10501 West Cermak Road
Westchester, Illinois 60154
Other Funeral Home locations available upon request

Direct Line: **773-910-3400**
Chapel: **708-562-5900**
e-mail:
marikbaken@sbcglobal.net
Continuing the Marik Family Tradition of Funeral service

Tatraship

Medzinárodná preprava

S našou neobmedzenou prepravnou kapacitou ponúkame všetky druhy námornej nákladnej dopravy a súvisiace služby.

- Zasielaní malých balíkov letecky a loďou.
- Objemné náklady, kontajnery na sťahovanie.
- Preprava motorových vozidiel a ďalšie služby.

Adresa
7250 W 90th Street
Bridgeview, IL 60455
Illinois, USA

Telefon
708 576 8834

Email
info@tatraship.com

Viac informácií na
www.tatraship.com

ALLELUIA !

HAPPY EASTER !

CZECH CATHOLIC UNION / CCU LIFE

Fraternal Life Insurance (Insurance & Annuity Sales) Since 1879

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

(216) 341-0444

Úmrtní oznámení

A za vše, za vše dík...
Za lásku, jaká byla,
za život, jaký byl...

V hlubokém zármutku oznamujeme všem přátelům a známým, že nás navždy opustil milovaný manžel, otec, dědeček, bratr a strýc, pan

Rudolf Solfronk

Narodil se 7. dubna 1935 v Zinkovech u Plzně.
Do USA přijel 21. ledna 1951.
V Chicagu pracoval jako typograf.
Rodinu postihla velká tragedie, když při požáru jejich domu zahynula manželka a tři děti.
Dlouhá léta kompletně graficky zpracovával týdeník a posléze čtrnáctideník Hlas národa, který vydával Fr. Vojtěch Vít v Českém náboženském a kulturním středisku Velehrad v Chicagu.
Na poslední léta života se vrátil do vlasti.
Zemřel náhle v Praze dne 16. března 2022 ve věku nedožitých 87 let

Mši svatou za něho budeme obětovat v kostele České misie v Brookfieldu ve středu 6. dubna 2022 v 10.00 dopoledne.

Děkujeme všem, kdo jste ho znali a v modlitbě si spolu s námi na něho vzpomenete.

Blanka Solfronková, manželka
Václav Solfronk, bratr
jménem zarmoucené rodiny

Bolestná vzpomínka

17. dubna 2022 tomu bude sedm let, co byla z tohoto světa povolána na věčnost naše milovaná maminka, babička a prababička, paní

Eliška Hasilová

Narodila se v Moravských Knínicích u Brna 6. února 1919. Do USA přijela v roce 1939 a v Chicagu se v roce 1941 provdala za pekaře Josefa Pavlíka a měli spolu dcery Joanne, Jean a Lindu. Pracovala jako servírka a byla také veřejně činná ve školské radě a volebním výboru Demokratické strany. Po smrti prvního manžela uzavřela v roce 1974 nový sňatek s Josefem Hasilem, známým „Králem Šumavy". Stal se jí věrným manželem a druhým otcem jejích dětí a laskavým dědečkem jejích 7 vnoučat a 12 pravnoučat. Spolu též prožili velkou bolest, když nejstarší dcera Joanne předčasně podlehla zákeřné nemoci. Aktivně se též zapojovala do života mnoha krajanských organizací v Chicagu. Byla po celý život zbožnou a horlivou katoličkou a aktivní členkou České misie.

Mši svatou za ni a jejího zesnulého manžela Josefa Hasila budeme obětovat v kostele České misie v Brookfieldu ve středu 20. dubna 2022 v 10.00 dopoledne.

Děkujeme všem, kdo si na oba vzpomenete v modlitbě spolu s námi.

Jean, dcera s rodinou
Linda, dcera s rodinou
a rodina po zesnulé dceři Joanne

Pravidelné bohoslužby v České misii sv. Cyrila a Metoděje

9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

České mše svaté:

Sobota 6.30 večer mše s nedělní platností
Neděle 10.30 dopoledne
Pondělí a čtvrtek 6.00 večer
Středa 10.00 dopoledne

Slovenské mše svaté:

Neděle 9.00 dopoledne
Úterý a pátek 7.00 večer

DĚTEM

SVATÝ TÝDEN:

Květná neděle, Zelený čtvrtek, Velký pátek

Ježíš jel na oslíku s učedníky do Jeruzaléma. Lidé volali: „**Hosana!**", mávali ratolestmi a vítali ho jako krále.

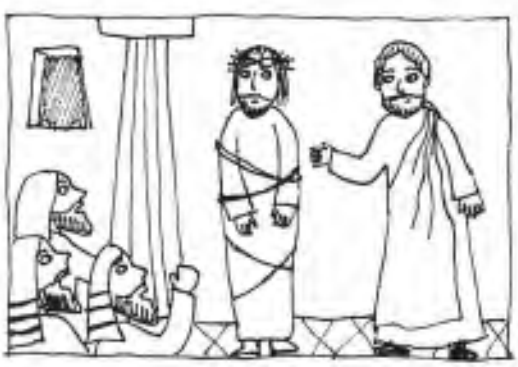
Blížily se Velikonoce. Ježíš večeřel se svými učedníky. Vzal chléb a řekl: „Vezměte a jezte, toto je moje **tělo**!"

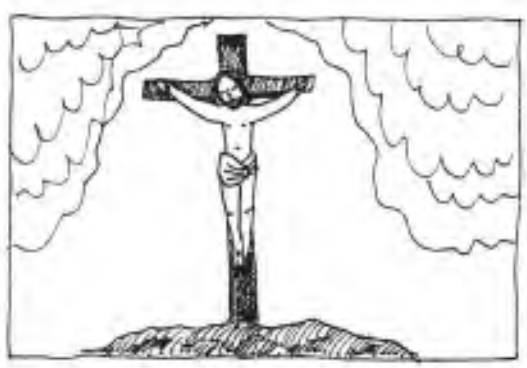
Také vzal kalich, vzdal díky, podal jim ho a pili z něj všichni. Ježíš řekl: „Toto je moje **krev**!"

Jeden z učedníků Jidáš přivedl za Ježíšem vojáky. Ti Ježíše zatkli, když se modlil večer v **zahradě** a odvedli ho.

Místodržitel Pilát řekl: „ Já na něm žádnou **vinu** nenalézám!" Ale lidé křičeli: „Ukřižuj ho!"

Ježíš nesl svůj **kříž** na vrch Golgota, tam ho ukřižovali.

www.vira.cz

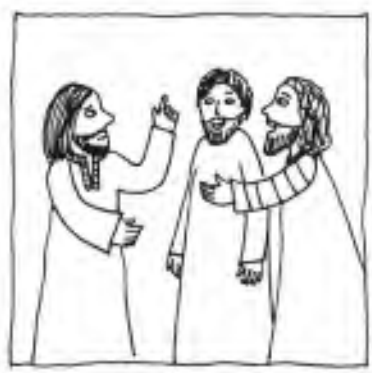
NEDĚLE → Vzkříšení

První den v týdnu se učedníci skrývali v domě **za zavřenými dveřmi.**

Najednou se mezi nimi objevil Ježíš, a řekl: „**Pokoj vám!**". Učedníci se zaradovali. V tu dobu s nimi nebyl učedník Tomáš.

Když se Tomáš vrátil, učedníci mu říkali: „Viděli jsme Pána!" Ale Tomáš řekl: „Dokud neuvidím na jeho rukou jizvy po hřebech, **neuvěřím!**"

Za týden byli učedníci spolu i s Tomášem a Ježíš k nim zase přišel. A řekl Tomášovi: „Podívej se na mé ruce a nebuď nevěřící, ale **věřící!**" Tomáš řekl: „Ty jsi Pán můj a Bůh můj!"

Sahara

Cesty přes Saharu začínaly většinou v Alžírském přístavu. Někdy se vyráželo i z Oranu. Ale ten přišel až později. Moje první cesta Saharou vedla přes Maroko. Tato volba se neosvědčila. Způsobily to velké problémy s alžírskými celníky při vstupu na alžírské území z Maroka ve vnitrozemí. Byl jsem ve výpravě organizované skupinou Němců od Tübingenu. Jezdili hlavně do Bamaka v Mali. Jejich přítel byl honorární konzul Republiky Mali v Německu, tehdy západním. Poznal jsem je čistě náhodou, jak ten život jde.

Jeden výmluvný pojišťovák mi chtěl vnutit pojistku na pokrytí právní zodpovědnosti. Nevěděl jsem dobře, k čemu by mi byla. Jeho živobytí a snaha bylo naopak pojistku prodat. Během už bezcílného jednání odvedl rozhovor na moje aktivity. Když slyšel slovo Afrika, a že tam posílám auta lodí, dodal, že má přátele, kteří tam jezdí přes Saharu. Vylíčil je jako zkušené harcovníky pouští. Takové podobné jsem tehdy hledal. O možnosti jet přes Saharu jsem slyšel a něco i četl. Byl jsem v té době už pevně rozhodnutý přes poušť jet a snad bych se na cestu vydal i sám. Ale tady byla příležitost poznat někoho, kdo už poušť projel. Pojistku jsem nakonec uzavřel na tři roky. Pojišťovák svoji práci uměl, věděl, jak se dostat zákazníkovi pod kůži. A nakonec jsem tu pojistku přece jednou dokonce využil.

S těmi hochy jsem se potom seznámil, postupem let s některými i spřátelil. Poznal jsem i jejich rodiny. Nikdy jsem té známosti nelitoval. Stali se pro mě v emigraci takovým záchytným bodem. Tvořili v podstatě uzavřený klub dobrodruhů, chlapíků různých profesí mezi 30 a 50 lety. Byli celkem i majetní, žádní bezdomovci. Někteří i vysoce postavení. Spojovalo je cestování po světě. Několik z nich společně vlastnilo velký hostinec s penzionem. Vždy část z nich vedla hospodu a druzí cestovali po světě. Pak si zase role prohodili. Peníze si podle dohodnutého klíče rozdělovali. Dokonce někteří v tom penzionu i bydleli. Penzion fungoval taky jako trucovna, když někdo ze spolku doma se ženou zrovna nekamarádil. Přebývalo se tam „dočasně" i po rozvodu, než se dotyčný zase znova někde „uhnízdil". Některým se to „dočasně" protáhlo na mnoho let.

Jeden z nich, Holger, mi utkvěl v paměti. Bylo mu něco přes 50 let, velký chlap, už dávno šťastně rozvedený. Bydlel v penzionu dlouhou dobu. Měl přítelkyni něco přes 30, typicky blonďatou Němku, Gertrudu. Ona byla majetná, v Německu se tomu říká „betucht". Zdědila krásný dům a nějaké další majetky. Holgrovi nabízela zabezpečené rodinné hnízdo, ale chtěla po něm dítě. Biologické hodiny jí tikaly jako o závod. Dítě na cestě nebylo a Holger bydlel stále v penzionu. Ptal jsem se jednou Gerda při společném grilování: „Pověz mi, kde že je problém? Je snad Holger impotent?" „To máš tak, Frantyček," pravil vážným hlasem, „víš, on Holger před plozením dětí dává vždy přednost pití červeného vína."

Celý ten spolek mě přijal kamarádsky, jako účastníka výpravy s vlastním autem. Pravidla byla celkem jednoduchá: Jedeme společně, každý na své náklady a zodpovědnost. Zásoby i jídlo si každý veze sám. Každá parta si i sama vaří. Saharu projeli několikrát, věděli, co se kde dá koupit, čemu se vyhnout. Kde, na kterých písečných dunách, je možno lyžovat. Opravdu lyžovali na písku. V Maroku nikdy nebyli, chtěli si projet pohoří Atlas. Celkem rozumně říkali: „Člověk má poznat všecko, aby věděl, čím má později opovrhovat." Z tohoto úhlu pohledu byla tato cesta přínosem. Uviděli jsme kus Maroka. Poznali na vlastní kůži i praktiky na alžírských celnicích při vstupu do země mimo přístavy. Marockou cestu, jak jsem již uvedl na začátku, jsem do budoucna zavrhl.

Harald později projel pohoří Atlas s jinou partou. To už měli jen terénní vozy. Byla to spíš, jak říkal, turistická poznávací výprava pro jeho kamarády ze Skandinávie. Zval mě také k účasti, ale měl jsem v té době už jiné závazky a Maroko jsem už potom nikdy neviděl. Problémy s celníky měli i během této cesty. Nevezli žádný náklad. Přesto se na nich celníci vyřádili. My jsme naopak měli nyní auta i autobusy přetížené různým zbožím a náhradními díly. Byli jsme snadno napadnutelní.

Pro mě existovala na cestách ještě jedna velká překážka: ten můj emigrantský cestovní dokument (žádný pas), vydaný v Německu na základě přiznaného azylu. Ostatní v partě měli bezvízový styk. Já musel tu vízovou agendu plánovat a řešit měsíce předem. Například Francouzi chtěli vyplnit žádosti 7 x !!! + 7 fotek. Bylo nutné udat, kdy a kterým přechodem do Francie vstoupíte a kdy ji opustíte. Víza vydávali s platností na 3 měsíce. Někdy dali platnost povolení i na půl roku, to podle úřednice na francouzském konzulátu ve Stuttgartu, která to vyřizovala. Byla tam jedna vyloženě nepřátelská. Málo hezká, skoro vůbec. Když už v Česku bolševik padl a byl zaveden bezvízový

styk, mohl jsem jezdit do Francie už na český pas. Ještě mi přišlo z konzulátu od té babice vyrozumění, že si mám přijít pro vízum. Měl jsem až dětskou radost, že tam už nemusím. V tu chvíli jsem se cítil už zase jako člověk. Tu šeredu jsem později potkal ve Stuttgartu na Schlossplatzu. Nebýt to ženská, asi bych jí jednu vrazil.

Během cest jsem zažil hodně ponižování na různých hranicích. To mě vždy se železnou pravidelností, jako zločince, brali stranou a všemožně kontrolovali. Pomoci nebylo, jedině zůstat v Německu jako žába v louži. Tam na nás byli hodní. Měl jsem ale dálky v očích. Chtěl jsem vidět svět. Taky mě brzy došlo, že když budu v Německu poctivě pracovat, Mercedesem nikdy jezdit nebudu. Bylo třeba začít obchodovat. Mimochodem Rakušané dělali také vše, aby nám v emigraci život znepříjemnili. Zřejmě jejich pomsta za rozpad říše. Alžířané byli pružnější, poskytli vízum na rok. Jen k tomu chtěli povinnou výměnu valut za ty jejich fufníky v úředním (tedy silně nevýhodným) kurzu na dobu pobytu. Něco podobného, co praktikoval bolševik v Česku před revolucí. Ale v Alžíru to šlo usmlouvat. Ve státech dole pod Saharou udělovali vízum při vstupu do země za několik marek a bez problémů.

Jeli jsme tenkrát přes Maroko se sedmi vozidly. Taková mezinárodní společnost. Němci měli dva dlouhé nákladňáky a jeden bus, vše mercedesy. Bylo jich sedm. Francouzi, tři mládenci a dvě slečny jeli se dvěma autobusy značky Man, Španěl se Švédem měli dvanáctitunovou sklápěčku Magirus. Já jsem vyjel sám. Vezl jsem patnáctitunovou sklápěčku Mercedes-Benz. Do Afriky jsem vozil jen mercedesy. Hodně se tam v té době stavělo. Sklápěčky Mercedes-Benz šly na odbyt. Byly spolehlivé.

Později jsem začal dovážet i osobní auta Mercedes 200 D a 240 D. V Česku se tomu autu říkalo „Piáno". Byl jsem první, kdo dvoustovku dýzla do Burkiny Faso přivezl. Toto první auto tam najelo neuvěřitelných 1 200 000 km. Byla k těmto autům zpočátku nedůvěra. Ale byl to kočár, reprezentativní auto a k tomu ještě neuvěřitelně spolehlivé. Jezdily tam tenkrát hlavně Peugeoty 504. Vcelku pohodlná auta, už trochu nemoderní. Nevýhodou u nich byla poněkud větší spotřeba benzínu. Výhodou snadná dostupnost náhradních dílů. Většina mechaniků je dovedla bez potíží opravit.

Sklápěčka Mercedes-Benz byla čerstvě nalakovaná barvou slonové kosti, blatníky černé, rám nastříkán červeně, originál barvou býčí krve. Kabina zevnitř zelenkavá. Toto zabarvení jsem udržoval jako svoji obchodní značku od samého začátku, co jsem začal vozit nákladní auta do Afriky. Každý poznal, že ta auta jsou od Franka. Byla to záruka kvality. Na bočnicích visely kovové vyprošťovací rohožce. Vpodstatě asi 40 cm široké, 4 m dlouhé, podélně tvarované děrované pásy ze silného plechu. Sloužily k podkládání kol, když vozidlo zapadlo do písku. Auto vypadalo velmi pěkně, tak nějak cestovatelsky. Podle hesla: „Věci spravené, barvou natřené, vypadají jako nové." Kromě nových gum na pedálech byla i nově polstrovaná kabina. Na to jsem si vždy potrpěl. Voněla novotou. Věděl jsem, že v ní strávím několik týdnů, budu tam i spát, a tak jsem si dal záležet. Rád jsem se na to auto podíval, někdy jsem ho i pohladil po blatníku. Mezi nebem a zemí je to s věcmi v Africe jinak. Ony tam i věci mají svoji duši. S autem musíte mluvit, pohladit ho jako živou bytost, aby vás přes tu poušť převezlo. Lišil jsem se tím od spolujezdců. Ti měli auta ve stavu tak, jak je koupili v bazarech. Nevyměnili před jízdou snad ani olej v motoru. Bylo to veliké riziko vydat se s takovou ojetou šunkou přes poušť.

Kromě různých objednaných motorů a chladičů jsem vezl také několik nemocničních postelí i s povlečením. Ty byly určeny pro kanadskou misii v Burkině Faso. Ale o tom později. Můj doktor (Hausartz) v Německu mi předal také velkou krabici s léky a několik pytlů obvazového materiálu. Všechny obaly měly velký znak červeného kříže. K tomu připojil ještě průvodní doklady s mnoha razítky různých barev a tvarů. Celníci v Africe vždy couvli, když na toto zboží došli během prohlídky a nechali mě i další náklad na pokoji. V těch jejich zlodějských hlavách byla přeci jenom úcta k humanitární pomoci veliká. Červený kříž na ně působil jako zaklínadlo. Při pozdějších cestách jsem tohoto poznatku využíval a vždy jsem nějaký takto označený náklad s sebou vezl.

Měl jsem na autě ještě dva 200 litrové sudy s naftou, jeden sud na pitnou vodu a několik 20 litrových kanystrů s motorovým olejem. Později, to když už jsem vodil konvoje přes Saharu, jsem ještě vozil nejméně tři náplně chladící vody pro každé auto. Taky dva silné hydraulické zvedáky, několik fošen a trámů. Na zvedání a podkládání auta, když zapadne na poušti do písku. Lopaty, krumpáč a sekyru s pilou. Na doporučení kamaráda jsem vzal také 50 m lana s oky na koncích a tyč na vlečení. To lano i tyč se mi později velmi hodily. Jinak komplet basu s nářadím na opravu a náhradní díly pro auto. Hlavně gumové součásti a těsnění. V tom vedru praskají často hadice chlazení. Taky je třeba měnit olejové i vzduchové filtry. Zbytek auta byl vycpán second-hand oblečením, botami a ojetými pneumatikami. Před cestou jsem měl velké dilema, co sebou vzít. Radilů bylo mnoho. Některé věci jsem vezl zbytečně. Také se na něco zapomnělo. Já neměl třeba sirky. Ty se naštěstí daly cestou dokoupit. Během této první cesty jsem postrádal malou elektrocentrálu a větrák. To už na poušti koupit nešlo. Když se provádějí opravy nebo údržba auta na Sahaře, je dobré nejdříve postavit plátěnou střechu (udělat si stín) a zapnout větrák (udělat si průvan). Jinak se koupete v potu. Nějakým hnutím osudu jsem s sebou vezl hoblík i malou rozbrušovačku. Ta přišla později velmi vhod. Během dalších cest a postupem času se ustálil i sortiment, který potom člověk s sebou vozil, aby bezpečně projel pouští a měl také trochu pohodlí.

Nyní jsem sbíral zkušenosti. Probíjeli jsme se čtyři dny z Německa do Španělska. Vyrazil jsem s německou partou od Tübingenu z jižního Německa. Ostatní účastníci výpravy se přidávali cestou. Tedy přesně ve Španělsku v Almerii, kde jsme se měli nalodit a přeplout do Afriky. Jak jsem už řekl, vyjel jsem sám a Němci mě v tom nechali vykoupat samotného. Jejich autobus vždy ujel rychleji dopředu. Čtyři odpočívali, tři řídili. Pak se vystřídali. Měli autobus vpředu upravený na spaní. Vzadu vezli spoustu náhradních dílů, nápravy, startéry i baterie. Jak si to u nich jejich partneři v Mali objednali. Autobus byl vzadu silně přetížený. Nákladní auta jela v průměru necelých 70 km/hod. To po těch dálnicích ve Francii moc neu-

bývá. Jeli jsme někdy až 12 hodin denně. Koukal jsem po krajině a hodně pil. Nechtěl jsem zaspat. To se mi stalo při jedné cestě, kdy jsem vezl auto do přístavu Rotterdam v Holandsku. Padl na mě mikrospánek. Tenkrát jsem rozbil jen auto.

Francií jsem projel předtím už několikrát. Pohled z nákladního auta je jiný. Sedíte výš a vidíte víc. Krajina vypadá jinak. Později přes Saharu už to bylo veselejší. I když jsem cestu odřídil většinou sám, téměř vždy někdo se mnou v kabině seděl. Ve Francii se na dálnici platí poplatek – peage. Za náklaďák to bylo dost peněz, ale jet po vedlejších silnicích se nám nechtělo. Z Německa jsem si vezl na korbě 400 litrů topné nafty. Byla to v podstatě motorová nafta, jen obarvená do červena. A hlavně velmi levná. Byla bez daně. V Německu policie používání topné nafty na silnicích přísně kontrolovala. Nasypala prášek na motor. Když byla reakce pozitivní, dávali veliké pokuty. Předpokládal jsem, že ve Francii se tím policajti nebudou zabývat. Nezabývali. Tím jsem ty vysoké poplatky za dálnici kompenzoval levným palivem, které jsem doléval vždy večer někde na odpočívadle. Pokud možno nenápadně, když ostatní odešli do restaurace jíst a popíjet.

Panovalo hezké počasí pozdního léta. Večery byly teplé. Ustlal jsem si vždy pod autem. Nafukovací matraci, spacák i polštářek pod hlavu. Pucka pod hlavu jsem musel mít. Jinak jsem se nevyspal. Večer jsem byl vždy rád, že už ležím. Ráno, po umytí studenou vodou, jsem si vycídil tesáky, oholil se. Po holení, jako dezinfekci jsem používal Pitralon. Vozili mi ho lidi z Česka, co přijížděli na návštěvu ke známým. Pro úplnost, kromě toho Pitralonu jsem v emigraci oceňoval ještě českou hořčici a ocet. On ten Pitralon voněl zvláštně, mně po domově, a Němky říkaly, že příjemně, exoticky. Ale odhánělo to i komáry. Nemusel jsem používat repelent. Závistivci s despektem poznamenávali, že by bylo možno použít Pitralon i do motoru. Na dojetí, když dojde benzín.

Potom jsem si vařil čaj do zásoby na celý den. Snídal jsem Feuertopf – mexické červené fazole s čili a uzeninou. Kilová konzerva byla za 56 pfeniků. Kupoval jsem je ve výprodeji, jako prošlé, po celých kartonech. Nic jim nebylo. Bylo to levné, počítat jsem musel v té době s každou markou. Přidal jsem něco cibule a kečupu. Ohřál jsem to na teflonové pánvi. Jedna konzerva mi vystačila na celý den. Dalo se to jíst i studené. Pánev jsem nemusel ani mýt, nic jiného jsem si nevařil. Když bylo k tomu vajíčko, měl jsem sváteční jídlo. V podstatě, kromě trochy ovoce v Maroku, jsem nic jiného celou cestu přes Saharu nejedl. Ale je fakt, že mi to i chutnalo. Musel jsem přípravy stihnout, než se ostatní vzbudí. Ti ihned, potom co vstali, vyráželi. Nevařili ani snídani. Jedli a umyli se přes den v motorestech. Myli se jen někteří.

Němci si naříkali ve Francii na drahotu. Dálniční poplatky pro dva náklaďáky a autobus něco stály a nafta na dálnici byla taky dost drahá. Říkali, že poplatky je nicméně stojí víc než palivo. Těšili se na svobodný přístav v Melille. To je španělské území v Africe, de facto na území Maroka. Z Almerie necelých 200 km lodí. Tam v bezcelní zóně přístavu je prý nafta levná. Měli také tři 200 litrové sudy pro ten účel s sebou. Z jejich hovorů jsem usoudil, že si červenou naftu z Německa nevezou. Prozradilo se to až v přístavu v Melille. Získal jsem si tím u nich trochu respektu. A to už je co říct, u těch šetrných Švábů. Je to prý v Německu nenapadlo.

Jen pro informaci. Švábové, to jsou původní obyvatelé království Wirttemberg. Mluví velmi specifickým dialektem „Schwäbisch". Jsou velmi pracovití a šetrní. Já jsem jim ze žertu říkal, že jsem se kdysi dočetl, že Švábové jsou původem Skotové, kteří byli pro přílišnou šetrnost vypovězeni ze Skotska. Jeden z nich, Gerd, jinak bývalý majitel spedice, si se mnou po večerech víc povídal. Dojel jsem do Almerie dost zbědovaný. Asi mu mě bylo líto. Vyprávěl, že když mu šla ta jeho spediční firma ke dnu, snažil se ji zachránit. Měl asi 15 zánovních kamionů. Stále jezdil někam opravovat poruchy a havárie. Byl dnem i nocí na cestách. Nakonec to fyzicky nevydržel a auta prodal. Později v Maroku jel někdy se mnou a střídal mě v řízení. Chtěl si u mě udělat očko. Už jsem v té době mluvil obstojně francouzsky. On neuměl ani slovo, ale v Maroku vzplanul hříšnou láskou. Zalíbila se mu jedna z Francouzek. Byl jsem pasován na mluvčího. Francouzi se připojili až v Melille.

V Almerii čekal jen Švéd Harald a Španěl Jens. Byli to kamarádi. Harald měl matku Němku. Otec byl ze Švédska. Byl to původně univerzitní profesor, architekt. Před 10 lety, to mu bylo 40 let, opustil univerzitu, koupil auto a vyrazil za svým přítelem do Španělska. Jens se živil na pobřeží jako instruktor potápění. Byl o něco starší a trochu víc opotřebovaný. Obličej měl samou vrásku. Ty kolem očí byly jako vějířky, od smíchu. U něho pro změnu byl otec Němec a matka Španělka. Bylo fajn, že mluvili taky německy, kromě výborné francouzštiny, angličtiny a španělštiny. Vždy na podzim, po sezoně ve Španělsku, vyráželi do Afriky. Harald byl v mládí hokejista. Byl to velký chlap. Měl v sobě šarm a velkou slabost pro černé krasavice. Měl kamaráda v Česku. Hokejistu, vynikajícího obránce Františka Tikala. Jméno František se mu proto moc líbilo. Komolil ho a mě oslovoval „Frantytschek". Později to vzdal a jako ostatní mi říkal Franku. Hodně jsem se s ním spřátelil. Vydrželo nám to mnoho let. Myslím, že v roce 1994 za mnou ještě přijeli do Prahy i s Jensem. Podívat se na mého malého syna – Františka. Potom zmizel. Zkoušel jsem volat i psát. Už jsem o něm víc neslyšel.

Bylo příjemné, že v Almerii nebylo třeba při naložení celní odbavení. V Melille měl zase Jens kamarády na obou stranách hranice. Tam byla celní kontrola formalitou, jen ten můj cestovní dokument, říkal jsem tomu „Psí knížka", jim dělal starosti. Nakonec mě přicvakli ještě jakýsi průvodní list, Laissez-passer, psaný francouzsky, s mojí fotkou a několika kulatými razítky. Pak už jsem neměl až do konce cesty nikde problémy.

Z Melilly, auta plně natankovaná levnou naftou ze svobodného přístavu, jsme se přesunuli za necelých pět hodin do starobylého Fezu. Zaparkovali jsme u starého města. Snad tam dříve končily karavany. Velké prostranství, plno prachu a špíny. Bylo tam množství aut, jak místních, tak turistů. Nebyl to trh, i když tam bylo plno prodavačů čehokoliv. Spíš mi to připadalo jako velké autobusové nádraží. Udělali jsme z aut něco jako kruhovou hradbu. To byl náš kemp. Vždy tam někteří hlídali a ostatní šli do města. Ve Fezu jsou staré barvírny kůží. Pracoval jsem nějaký čas jako hlavní mechanik v kože-

lužnách. Něco o zpracování kůží vím. Chtěl jsem je vidět. Byl to pro mě čistý středověk. Strašný smrad. V tom vedru jsem ty koželuhy litoval. Ruce nohy rozežrané od barvy. I menší děti, co musely při tom činění pomáhat. Dlouho jsem tam nepobyl. Byl to pro mě silný zážitek. Později jsem si na tu africkou bídu zvykl.

Do kempu chodili prodavači nabízet ovoce a zeleninu, většinou děvčata. Kluci prodávali hlavně vodu, látky a různé cetky. Francouzky z Paříže byly boží. Barvou trochu snědé, po těle štíhlé až hubené. Každá měla velký nos. Zřejmé dědictví z koloniálních aktivit jejich dědečků. Moc se od těch Maročanek nelišily. Byly ale o dva odstíny bělejší. Jak jsem řekl, vezli jsme na autech několik balíků second-handu. Francouzky jeden balík z mého auta načaly a začaly ty hadříky prodávat. Tedy spíše měnit za ovoce a zeleninu. Byly to rozené obchodnice, kupčení jim dělalo přímo dětinskou radost. Já jsem jedl jen takové ovoce, které se dalo loupat.

Jednou k večeru se objevila zelinářka a nabízela mi jahody. Říkám jí: „Přines banány, já tohle ovoce jíst nemohu.“ „Přinesu mesje, později, ale muset prodat jahody, jinak patron zbije.“ Měla znatelné mezery ve francouzštině. Francouzky ihned zareagovaly: „ My si ty jahody vezmeme, ale nemáme peníze, vezmi si tady tu blůzku.“ Tomu děvčeti se zaleskly oči, blůzka se ji asi líbila. „Já muset přinést peníze, jinak mě patron zbije.“ Bylo mě jí líto. „Víš co, když přineseš banány ještě dnes, přidám ti k nim tu blůzku zdarma navíc.“ Kývla hlavou a odběhla. Za půl hodiny přinesla banány. Zaplatil jsem, co si řekla, volám na mademoiseles, ať ji dají tu slíbenou blůzku. Dámy jí se smíchem blůzku daly. Dívka odešla za auto, tam se převlékla a přišla se ukázat celá usměvavá. Zářilo z ní štěstí a pohoda snad nadpozemská. Něco jako Mona Lisa. Francouzky zmlkly, Harald přestal hrát karty. „Frantytschek, so sieht die Schönheit aus“ – takhle vypadá krása. Řekl německy a věnoval se dál kartám. Ostatní to ani nezaregistrovali.

Jak jsem uvedl dříve, Harald byl ctitel černé krásy, původním povoláním architekt. Asi viděl krásno tam, kam jiní ještě nedohlédli. Mara, tak jsme ji později za všeobecné shody přejmenovali, měla pleť „café au lait“ – káva s mlékem. Já, bůh mi odpusť, jsem v tu chvíli viděl jen snědou ušmudlanou holku v bílé blůzce s volánkem a špinavé sukni neurčité barvy. Povoláním jsem strojař. Snad je to omluva.

Francouzky navrhly se smíchem, že z Mary uděláme slečnu. Asi se nudily. To ještě netušily, jakou si připravují konkurenci. Někam s ní odešly, aby ji omyly, učesaly a oblékly. Načaly ještě další balík šatstva. Tam bylo slisované i spodní dámské prádlo. V Evropě neprodejný artikl. V Africe cenné zboží. Přehrabovaly se dlouho. Ale ten výsledek! Ve světle plynové lampy, už se setmělo, přišlo překrásné stvoření. Dokud nepromluvila, nevěřil jsem, že je to Mara. Možná to bylo také tím, že už jsme mezitím trochu popili. Všude na světě, po několika pivech jsou ženy hned krásnější. Ale tady to bylo opravdické, přišla opravdická africká madona.

Nabídli jsme jí skládací židli. Byla nemotorná. K pití chtěla jen vodu. Každý se k ní najednou choval nějak jinak. Ona byla v tu chvíli opravdu kouzelná. Jako když se vylíhne krásný motýl ze špinavé kukly. Zázrak života. Metamorfóza v přímém přenosu on-line. Cítila se viditelně nesvá, tolik pozornosti asi od bílých dosud nezažila. A mělo být ještě hůř. Brzy od nás odešla. Měla zřejmě touhu se pochlubit těma novými hadříky doma. Možná se bála, že se jí to jenom zdá, že jí ty hadříky zase vezmeme. Rokovali jsme u piva dlouho do noci, co bude dál, další dny.

Ráno jsme měli pokračovat v cestě. Trochu jsem si přispal. Moc pivo nesnáším. Vlastně mě probudil hluk motorů aut, jak už odjížděla. U mého seděla na bobku Mara zase v těch svých ušmudlaných šatech. Kouzlo předešlé noci bylo pryč. „Patron mně šaty vzít a ještě zbít.“ Prý mu utekla a pojede s námi a bude mi sloužit. Bylo mně jí lidsky líto. V první chvíli jsem chtěl jít vyhledat toho povedeného patrona a ručně mu domluvit. Nebyl na to čas, bylo třeba jet. Možná bych ho ani nepřepral. V kempu jsem už zůstal poslední. Ty hadříky byly z mého nákladu. Z toho to děvče ve své bolavé hlavě odvodilo, že mi zřejmě po právu patří. Jak jsem se později dozvěděl, byla jako malé děvčátko vlastní rodinou prodána do Maroka, zřejmě do otroctví. Příbuzné měla někde v Nigeru, tam na druhé straně Sahary. Tam chtěla jet a tam prý zůstane. Nebylo moc času na přemýšlení. „Vlez si do auta a cestou uvidíme, co se dá dělat. Máš nějaké doklady?“ „Ne mesje, co to je?“

Z Fezu jsem tedy vyrazil jako poslední směrem na jih. Zastávka s noclehem měla být ve městě Zeda. Nebylo to daleko. Cestou jsem moc nemluvil, přemítal jsem, co s tou dívčinou udělám. Prvně jsem nebyl v autě sám. Bylo mi příjemně. Občas jsem se na ni podíval. Vždy se hezky usmála. Měla krásné bílé zuby. V Zedě jsem našel kemp poloprázdný. Němci chyběli. Možná jeli dál. Nikdo nevěděl.

Ptal jsem se Jense, jak problém s dívčinou vyřešit. Byl to znalec místních poměrů. „Franku, to je tady normální, že mají koupené sloužící. Pro místní to nejsou lidi. Stačí, aby měla nějaké jméno. Řekneš, že patří k tobě. Ale stejně se tě na to nikdo ptát nebude. Podívej na Francouze, ti už mají v buse každý jednu.“ Měl úplnou pravdu. Zřejmě mu to ale nedalo a za balík second-hand bot vymámil pro Maru od místních policajtů Laissez-passer. Takový kus úředního papíru se dvěma velikými razítky, který dával Maře jakous takous identitu. Aby byl doklad úplný, bylo třeba Maru ještě vyfotit. Pařížanky už v tom měly praxi. Vyhrabaly někde v balíku džínový komplet a bílé kozačky. Maru nalíčily. Vylouplo se z ní tak krásné stvoření, že jsem pojal strach, že nám ji vezmou. Šly společně hledat do města fotografa. Na fotce vypadala ještě líp. Nakonec nám ji přece jen nevzali, protože to nebyl člověk, jen nevolnice.

Za Atlasem se cesta stočila na východ už směrem k Sahaře. Hranici do Alžíru jsme přejeli za městem Figuig. Po několika kilometrech před Beni Ounif byla alžírská celnice. Tam platily jen zákony místních satrapů. Smlsli si na Němcích. Ti přijeli o den dřív. Veškerý náklad museli vyložit, a že těch věcí měli mnoho. Auta byla napěchována náhradními autodíly, lednice, pneumatiky, second-hand oblečení slisované ve velkých balících, různé stroje. Vezli taky někomu ševcovskou dílnu, malou opravnu bot. Kolem celnice jen kamenitá bezútěšná krajina a velké vedro. Úředníci se pásli na naší bezmocnosti. Zadrželi nás na té celnici tři dny.

V té době kamarádilo Alžírsko se SSSR. Posílali tam své politické kádry na školení.

Měli plnou hubu imperializmu, neokolonializmu atd., a tak nám to – kapitalistům – dávali sežrat. V té době už v zemi v podstatě vše rozkradli, a ta získaná nezávislost je zdaleka nedokázala užívit. Prý už čtyři měsíce nedostali plat. Tak museli okrádat pocestné. Historicky se tak celníci vrátili zpět tam, kde je jejich podstata. Jsou to původem silniční lupiči. Nyní ve službách státu loupí dále. Snad by pomohlo, kdyby dostali nějaký bakšiš, to asi chtěli. Němci měli morálku a zůstali pevní. Nic jim nedali a ostatní se přidali.

Mě tedy zkontrolovali, aniž jsem musel něco vykládat. Prolezli náklad na korbě. Ten papír z Maroka fungoval. Bylo tam napsáno něco o humanitární pomoci. Měl jsem i ten zdravotní materiál a ke všemu patřičné doklady. Nakonec Harald přes své kontakty v hlavním městě Alžíru dosáhl, že nás všechny pustili. To už zase byli policajti samé úslužné úsměvy. Jejich šéf dostal asi velkého prcáka z vyšších míst. Tvářil se, jako když psovi berou kost z huby. Ještě po mně vojáčci, co tam vedle hlídali hranici, chtěli léky a postele. Dal jsem jim pár aspirinů, aby to nikdo neviděl. Nakonec se ke mně nechovali sprostě. Doteď mě to stejně mrzí. Neměli dostat nic.

Afričané, když nad vámi mají trochu úřední moc, se chovají jako hovada. Mezi sebou navzájem ještě hůř. To je vztah jako mezi nevolníkem a jeho pánem. Když ale máte mocnější styky (nebo je přesvědčíte, že je máte), než je jejich postavení, chovají se patolízalsky. Pěstují doslova vlezdoprdelizmus. Nic mezitím.

V Nen-Ounif jsme vjeli na RN 6 do Bécharu. Je to městečko se železnicí i letištěm. Auta jsme zaparkovali za ohradou jednoho místního hotelu. Vykoupali se, trochu oslavili nabytou svobodu a naposledy přespali v posteli. Ráno jsme pokračovali. Za Abadlou se silnice rozdvojuje. Pokračuje dál jihozápadním směrem do Západní Sahary (to je stát). RN 6 se stočila na jihovýchod do nitra Sahary.

Od křižovatky před městem Adrar míří RN 6 přímo na jih až do města Gao v Mali. Čekalo nás přes 2000 km pouště. Zde bylo už také víc aut. Hlavně tahače s návěsy. Beznadějně přetížené. To byli ti, co jeli z přístavů v Alžíru a Oranu a pokračovali do Mali. Další várka od severovýchodu se připojovala ve městě Reggane. Dál byla tu a tam pista. Je to pruh kamenité pouště, široký někdy i kilometr. Na něm stopy jedním směrem. Jelo tam hodně cestovatelů, studentů, dobrodruhů všeho druhu. Většinou koupili v Evropě ojeté osobní auto, přejeli s ním Saharu (když měli kliku) a pak se ho snažili prodat, aby měli na zpáteční letenku. Někdy se jim to i podařilo.

Na Sahaře se mnoho aut rozbilo, nebo prostě vypovědělo službu. Často zapadli do písku. Neměli ani lopatu, aby se vyhrabali. Ten písek je zrádný. Auto jede jako po pevné cestě a najednou je pista rovná jako tabule. To je past. Když se jí nevyhnete, je hned půl dne co dělat. Auta zapadnou až po podlahu. Pak je třeba vyházet velkou díru. Auto vyheverovat, podložit pískové pásy (když je máte) a pomalu vyjet. Horší bylo, když zapadl tahač s návěsem. To byla práce na tři dny. Vše vyložit. Někdy i 30 tun. Soupravu vyhrabat, podložit. To byl ten lepší případ, když se to přepravcům povedlo. Většinou museli zapadlý tahač i s nákladem nechat na místě a byli rádi, že je někdo vzal na auto a oni přežili. Ale ani ten odvoz není zdarma. Musí se zachránci upsat a za stravu pro něj třeba rok zdarma pracovat. To nemluvím o ztrátě tahače i nákladu. To byla pro přepravce pohroma na celý život. Někdy i pro celou rodinu. Kolikrát jsem takové zoufalce později vzal. Alespoň z pouště do civilizace. Bylo mně jich líto. Dostali napít, najíst, nějaké oblečení. V tu chvíli jsem víc pomoci nemohl.

Kolem každé havárie bylo hned plno čumilů. Německy se to řekne: „Schaulustige." Člověk si myslí, že na poušti nejsou lidi. Pravdou je opak. Všude poletuje plno zaprášených plastikových tašek, za každým větším kamenem lejno jako cep, někdy i dvě. Tuaregové v modrých hábitech, jen oči jim koukají, přijdou beze slova. Dřepnou si na bobek a koukají. Každý z nich má nějakou mačetu, někteří i samopaly. Jsou to lupiči pouště. Koukají, kde co ukrást. Chudáci černoši, hlavně ti z Mali, proti nim nemají šanci.

My jsme nezapadli ani jednou. Harald měl fenomenální paměť. Znal opravdu každý kilometr pisty. Když nám bylo těch zapadlých dobrodruhů líto, dal jsem jim lano a vytáhl je z písku ven. Bylo to ale vždy zdržení. Harald měl velkou slabost pro ženy, nechci říkat jen pro krásné ženy. Zdálo se mi, že ho přitahují takové ty feťácké vychrtlé typy. Když se v tom zapadlém autě nějaká taková nacházela, bylo jasné, že se bude tahat. Potom se před tou ženskou čepýřil a tokal jak mírně opelichaný tetřev. Skončilo to pravidelně hezkou chvilkou někde na autě. V té době ještě AIDS nebyl tak známou hrozbou. Nějakou dobu potom nás to vytažené auto, když bylo ještě pojízdné, doprovázelo. Dokud ten něžný cit ještě plápolal.

Harald byl ten typ chlapa, co musí o svých milostných výbojích povídat. Jinak by snad radši spal sám. Průběžně jsme tedy byli informováni o všech anatomických zvláštnostech i milostných polohách aktuálních i minulých favoritek. Jednou večer mu padla do oka i Mara. Harald měl kouzlo pro ženy. Mara si přelezla do jeho auta. Láska se naplnila. Mara se chtěla vdát. Našla si ženicha ve městě Tessalit a bylo třeba jí zajistit věno a zaplatit svatbu. Dál s námi jet nechtěla. Harald byl pachatel, náklady šly za ním.

Já jako svatební dar koupil bílou březí velbloudici. Vážnost nevěsty tím nesmírně stoupla. Bílá velbloudice normálně má cenu tří žen. A tahle byla březí. Jen na vysvětlenou: velbloudí samci v plození potomků nenacházejí zrovna velké potěšení. Něco jako Holger u lidí.

Svatba v poušti poblíž Arlitu byla velkolepá, mnoho jídla, hodně střílení. Nic nevadilo, že Mara čekala dítě. Opak byl pravdou. Byl to důkaz, že žena je plodná a že dá svému muži ještě mnoho synů. Já osobně, kdybych mohl, bych preferoval děvčátka hezká po mamince. Ta tolerance bylo snad jediné, se mi na Tuarezích líbilo.

Frank Nekovář
Z knihy: Afrika země voodoo

Také my jsme měli své maršály a dokonce i jednoho generalissima (4)

Polní maršál Karel I. Filip kníže ze Schwarzenbergu měl být zapomenut. Zpochybnit jeho vojenské zásluhy se pokoušeli už velkoněmecky smýšlející historici, kteří se na jeho úkor snažili vyzvednout zásluhy pruských velitelů. Po vzniku Československé republiky, kdy byla naše zahraničně-politická orientace směrována na Francii, nebylo žádoucí jakkoliv připomínat někdejší porážku Napoleona I. u Lipska. V éře budování socialismu a komunismu (1948–1989) se u nás věnovala pozornost pouze ruským generálům Suvorovovi a Kutuzovovi. Do žádné z uměle vytvořených interpretací historie se Karel I. Filip ze Schwarzenbergu nehodil. Proto měl být z naší historie odstraněn a zapomenut. Přitom jako vrchní velitel spojeneckých vojsk, která v několika bitvách v letech 1813–1814 porazila Napoleonovu armádu, byl svými současníky právem oslavován jako zachránce Českého království a osvoboditel Evropy.

Karel I. Filip ze Schwarzenbergu byl český šlechtic, kníže z rodu Schwarzenbergů, vojevůdce a polní maršál. Kromě toho byl také diplomatem u carského dvora v Rusku, a také diplomatem u císaře Napoleona I. Bonaparta ve Francii. Stal se zakladatelem mladší, tzv. orlické větve Schwarzenbergů a tedy i prvním knížetem schwarzenbergské sekundogenitury. Ke svému češství se hrdě hlásil. Je však třeba si uvědomit, že tím nevyjadřoval svůj vztah k českému jazyku, nýbrž k zemi, ve které vybudoval svoje rodové sídlo. Národnost člověka, jak ji chápeme v současnosti, tehdy ještě neexistovala.

Narodil se dne 15. 4. 1771 ve Vídni. Byl druhorozeným synem knížete a krumlovského vévody Jana Nepomuka I. ze Schwarzenbergu a Marie Eleonory z Öttingen-Wallersteinu. Skutečnost, že nebyl prvorozeným synem, ho předurčila pro vojenskou životní dráhu. Již v 10 letech byl jmenován kapitánem jezdeckého Wolfeggského pluku ve Švábsku. Skutečného vojenského života se tehdy ještě neúčastnil, vzdělával se doma. O jeho první vojenské zkušenosti se postaral rodinný přítel polní maršál Franz Moritz Lacy, když mu v 17 letech vyjednal účast v tažení na Balkán proti Turkům. Tam se Karel Filip roku 1788 vyznamenal při útoku na Šabac. Byl za to povýšen do hodnosti kapitána rakouské armády a přidělen do hlavního stanu rakouského generála Ernsta Gideona Laudona.

Polní maršál
Karel I. Filip kníže ze Schwarzenbergu
(*15. 4. 1771 ve Vídni, † 15. 10. 1820 v Lipsku)

Znovu do bojů se Karel Filip dostal roku 1790 ve svých 19 letech, krátce po svém povýšení do hodnosti majora. Tehdy Francie, v intencích „Velké francouzské revoluce“, vyhlásila válku Rakousku. Sloužil u dragounů v Nizozemí. V roce 1792, po pádu z koně, se však musel z válečného pole vzdálit. Později, už jako podplukovník, velel dobrovolnickému sboru hulánů. Za vedení rozhodujícího jezdeckého útoku dne 26. 4. 1794 v bitvě u Cateau-Cambrésis byl rakouským císařem Františkem II. osobně vyznamenán rytířským křížem Řádu Marie Terezie.

V roce 1799 se už jako generálmajor oženil s Marií Annou z Hohenfeldu, kněžnou Esterházy (*1767/1768, † 1848). Ale již o několik měsíců později bojoval proti Francouzům na Rýně. V roce 1800, během vojenského tažení proti Francii, si jeho nadřízení všimli jeho mimořádných velitelských schopností a povýšili ho do hodnosti polního podmaršálka. Po bitvě u Hohenlindenu, v níž byla dne 3. 12. 1800 rakousko-bavorská armáda poražena francouzským generálem Moreauem, se Karlu Filipovi podařilo velkou část rakouské armády vyvést z obklíčení. Tím ji uchránil před zkázou.

Vzhledem k tomu, že v těch časech bylo obvyklé vedle vojenské služby konat také službu diplomatickou, byl Karel Filip roku 1801 vyslán na dvůr právě ustanoveného cara Alexandra I. Měl mu předat blahopřání k jeho ustanovení od rakouského císaře Františka II. Ještě téhož roku 1801 se však vrátil do jižních Čech, kde si se svým starším bratrem Josefem II. rozdělili rodové dědictví.

Josef II. ze Schwarzenbergu se měl po smrti svého otce Jana Nepomuka I. stát vládnoucím knížetem ze Schwarzenbergu a za obvyklých okolností také dědicem celého Schwarzenbergského dominia v jižních Čechách. Ale protože podle závěti sepsané roku 1703 jeho mladší bratr Karel I. Filip splňoval klausuli „o budoucím rozdělení rodu“, došlo roku 1802 k rozdělení rodu na tzv. přimogenituru a sekundogenituru. Stalo se to přibližně 99 roků po sepsání závěti. Rozdělení rodu skončilo až poté, co JUDr. Jindřich Schwarzenberg, dědic přimogenitury, adoptoval roku 1960 svého synovce Karla Jana Nepomuka Schwarzenberga, narozeného dne 10. 12. 1937 v Praze.

Po „Sametové revoluci“ v Československu roku 1989 se Karel Jan Nepomuk Schwarzenberg stal kancléřem prezidenta republiky Václava Havla, dvakrát ministrem zahraničí, poslancem a senátorem, zakládajícím předsedou strany TOP 09. Roku 2013 byl kandidátem

na funkci prezidenta republiky za TOP 09 v přímé volbě prezidenta republiky. Tento Karel Jan Nepomuk Schwanzenberg se po smrti svého strýce Jindřicha (roku 1965) a svého otce Karla VI. (roku 1986) stal právoplatným dědicem jak primogenitury, tak sekundogenitury. Obě větve rodu Schwarzenbergů se v jeho osobě znovu spojily.

Roku 1805 byl Karel I. Filip jmenován viceprezidentem rakouské dvorské válečné rady. Rakouský císař František I. ho tehdy pověřil vyjednáváním s bavorským kurfiřtem Maxmiliánem IV. Výsledkem těchto jednání bylo, že Maxmilián přislíbil pomoc Rakousku a Rusku pokud Napoleon nebude respektovat neutralitu Bavorska. Tuto dohodu však Maxmilián IV. porušil a přidal se k Napoleonovi.

Karel Filip se poté stal velitelem předvoje rakouského polního podmaršálka Karla Macka von Leiberich. Mackovy vojenské schopnosti se však v následujících událostech neprojevily - na 30 tisíc rakouských vojáků a důstojníků pod jeho velením bylo Francouzi u německého města Ulm ve dnech 15. až 19. 10. 1805 beznadějně obklíčeno. Dne 20. 10. 1805 byl polní podmaršálek Mack nucen podepsat kapitulaci. Naproti tomu Karel Filip, který velel 12 eskadronám rakouského jezdectva, rozmístěným podle Mackových rozkazů, už dne 14. 10. 1805 prolomil francouzské obklíčení a stáhl se. Svoje vojáky tím ušetřil potupného zajetí.

Před bitvou u Austerlitz (dnes Slavkov u Brna) byl Karel Filip pobočníkem náčelníka generálního štábu polního podmaršálka Michaela von Kienmayera. Tehdy Karel I. Filip zastával názor, že je třeba počkat na příchod rakouského vojenského sboru, který se shromažďoval v Čechách. Ale ruský car Alexandr I. nebyl této taktice nakloněn, na příchod vojenských posil z Čech nebyl ochoten čekat. A tak ruský generál Kutuzov na příkaz cara zahájil bitvu u Slavkova už dne 2. 12. 1805 za rozednění. Útočný manévr přitom provedl způsobem, který Napoleon předpokládal a na který své francouzské jednotky předem připravil. Bitva u Austerlitz pak skončila katastrofální porážkou spojených rusko-rakouských vojsk.

Poté Karel Filip nějakou dobu sloužil na diplomatické misi v Petrohradu. Ve dnech 5. až 6. 7. 1809 se jako vojenský velitel vyznamenal ve velmi rozsáhlé a významné bitvě u města Wagram (cca 18 km SV směrem od středu Vídně). Rakušané přes veškerou svoji snahu prohráli, Francouzi zvítězili. Karel Filip tehdy velel zadnímu voji rakouských vojsk. Za svoji statečnost a bojové zásluhy byl po bitvě jmenován generálem rakouské kavalerie. Téhož roku 1809 byl pasován na rytíře Řádu zlatého rouna.

Po vojenské porážce u Wagramu změnilo Rakouské císařství svoji politiku vůči Francii - z útočné na smířlivou. Karel Filip byl vyslán v hodnosti (vel)vyslance do Paříže, kde vystřídal knížete Klemense Metternicha. Nejvýznamnějším úkolem Karla Filipa bylo připravit sňatek francouzského císaře Napoleona I. Bonaparta s mladičkou dcerou rakouského císaře Františka I. Marií Luisou. Sňatek měl upevnit rakousko-francouzské spojenectví. Napoleon byl Karlu Filipovi nakloněn, jezdil s ním na hony a trávil s ním mnoho času při rozmluvách.

Když se potom z řádně uzavřeného manželství narodil Napoleonův legitimní syn Napoleon II., daroval císař Napoleon manželce Karla Filipa Marii Anně amulet Skarabea, který si přivezl ze svého tažení do Egypta. (Poznámka J. K.: Brouk vrubounposvátný, latinsky: Scarabeus Sacer, byl ve starověkém Egyptě uctíván jako symbol slunečního cyklu a stále se opakujícího vzkříšení. Amuletům se Skarabeovou podobou lidé přikládali velkou moc.)

Barevný náhrdelník se Scarabeem a slunečním kamenem

V letech 1812–1813 císař Napoleon I. uskutečnil svoje tažení do Ruska. Směrem na Moskvu táhl se svojí více než 200 tisícovou „Velkou armádou". Karel Filip byl tehdy jmenován do čela rakouského pomocného sboru o síle asi 50 tisíc mužů. Své funkce se ujal s rozpaky vzhledem k před bitvou u Wagramu uzavřenému spojenectví Rakouska s Ruskem. Doufal přitom, že rakouské sbory budou mít ve „Velké armádě" určitou autonomii. To však nebylo předem nijak zaručeno. Zprvu rakouské vojsko nenaráželo na ruský odpor. Později se střetlo s vojskem generála Alexandra Tormasova, kterého dne 12. 8. 1812, po vítězné bitvě u vsi Poddubno, donutilo k ústupu. Za vítězství u Poddubna byl Karel Filip povýšen do hodnosti polního maršála. Další postup jeho pomocného sboru zastavily silné deště.

Mezitím ve Vídni došlo k opětovné změně zahraniční politiky. Rakouský ministr zahraničí kníže Klemens Metternich písemně ujistil cara Alexandra I., že rakouské spojenectví s Francií není pevné. Vzhledem k tomu, že se jednalo o soukromou korespondenci, Karel Filip se o tomto ujištění nedozvěděl. Marně pak žádal u řeky Styr o vojenské posily. Jeho bojové postavení se začalo velmi rychle zhoršovat. Podařilo se mu sice obsadit běloruské město Kobryň, ale to už ho velitel francouzské „Velké armády" žádal o pomoc u Minska. Poté, co uhodily tuhé mrazy, a Karel Filip se dozvěděl o katastrofálním neúspěchu Francouzů v Moskvě, začal vyjednávat s ruským vrchním velitelem Kutuzovem. Tímto taktizováním se mu nakonec podařilo vrátit se z Ruska s 20 tisíci bojeschopných mužů. Císař Napoleon byl na tom tehdy mnohem hůře…

Když se Karel Filip vrátil z ruského tažení zpět do Paříže jako rakouský (vel)vyslanec, upozornil císaře Napoleona, že rakouský císař František I. je stále nakloněn uzavření všeobecnému míru v Evropě. Napoleon však jakákoliv mírová jednání odmítl. Karel Filip se proto vrátil zpět do Vídně, kde byl jmenován do čela rakouské armády. Brzy nato vešla v platnost tajná dohoda mezi evropskými mocnostmi Rakouskem, Pruskem, Ruskem a Švédskem. V ní se tyto mocnosti zavázaly k boji proti

Francii. Vrchním velitelem spojeneckých armád byl ustanoven Karel Filip. Ten do čela spojeneckého generálního štábu jmenoval českého generála, pozdějšího polního maršála Josefa Václava Radeckého. Karel Filip ze Schwarzenbergu s Josefem Václavem Radeckým pak tvořili skvělý pracovní tandem.

Mezi neúspěchy této nové koalice patří prohraná bitva u saského města Drážďany. K bitvě došlo ve dnech 26. až 27. 8. 1813. Prvního úspěchu se koalici dostalo až o 2–3 dny později, ve dnech 29. a 30. 8. 1813. Tehdy se jí podařilo zastavit postup Francouzů do Českého království u obcí Chlumec a Prestanov v severních Čechách. Při tomto vítězství se koalici podařilo zajmout francouzského velícího generála Dominique Vandamma. V té době měli spojenci k dispozici kolem 160 tisíc rakouských a ruských vojáků, asi 150 tisíc švédských vojáků a přibližně 60 tisíc Prusů. Celkem tedy asi 370 tisíc bojeschopných mužů. Napoleon měl v té době pouze 185 tisíc vojáků, většinou nezkušených francouzských nováčků. K nim se Napoleonovi podařilo připojit pouze 1 kontingent Sasů.

Francouzi nejprve drželi obranné postavení u řeky Labe, později se museli stáhnout k městu Lipsko. U Labe jim hrozilo vysoké nebezpečí obklíčení od Rakušanů a Prusů ze SV směru. U Lipska pak došlo ve dnech 16. 10. až 19. 10. 1813 ke známé „bitvě národů".

Památník Bitvy národů u Lipska

Hrobka Schwarzenbergů v Orlíku nad Vltavou

Ta byla největším vojenským střetem až do začátku 1. světové války. Bitvu spojenci vyhráli, na vítězství měl lví podíl právě polní maršál Karel I. Filip kníže ze Schwarzenbergu. Za to také dostal od rakouského císaře Františka I. „Velký kříž Marie Terezie", od ruského cara Alexandra I. „Velký kříž sv. Jiří" a od pruského krále Fridricha Viléma III. „Řád černé orlice". Cesta spojenců do Paříže pak proběhla bez větších střetů se značně oslabenou francouzskou armádou. Hlavní město Francie dne 30. 3. 1814 kapitulovalo.

Po bitvě u Lipska císař František I. Karlu Filipovi polepšil erb o srdeční štítek císařského znaku se vztyčeným mečem. Maršál Karel I. Filip kníže ze Schwarzenbergu byl též vyznamenán „Zlatým válečným křížem". V roce 1814 se stal prezidentem rakouské dvorské vojenské rady. Když po nedlouhém období míru Napoleon I. Bonaparte utekl z ostrova Elby, Karel Filip se musel vrátit do boje. Domů, do Čech, se mohl vrátit až po bitvě u Waterloo, ke které došlo dne 18. 6. 1815. On sám se této bitvy neúčastnil. Za svoje zásluhy a předchozí úspěchy byl téhož roku 1815 vyznamenán dánským vojenským „Řádem slona".

Dne 15. 10. 1815 uvítal Karel Filip na svém zámku Orlík nad Vltavou v Čechách ruského cara Alexandra I. Další den ho doprovodil ke svému staršímu bratrovi do Českého Krumlova. Klidného života si však dlouho neužíval. Roku 1817 byl stižen mozkovou mrtvicí, po níž mu ochrnula pravá část těla. Jeho zdravotní stav se poněkud zlepšil po léčebném pobytu v Karlových Varech. Toto zlepšení však bylo jen přechodné. Když byl roku 1819 jmenován ministrem, jeho stav se opět zhoršil. Navíc se přidaly úzkostné stavy. Proto se z Vídně přestěhoval do Prahy. Na jaře roku 1820 se vydal do Lipska k zakladateli homeopatie Samuelu Hahnemannovi.

Ani homeopatie však polního maršála nezachránila. Dne 15. 10. 1820, ve věku 49 let, polní maršál Karel I. Filip kníže ze Schwarzenbergu ve městě Lipsko zemřel. Jeho tělo bylo pohřbeno ve hřbitovním kostele sv. Jiljí v Domaníně u Třeboně, jeho srdce v kapli na zámku Orlík nad Vltavou. Později, v únoru roku 1865, bylo jeho tělo přeneseno do neogotické hrobky, svým vzhledem připomínající hřbitovní kapli. Ta byla postavena nedávno předtím v severní části zámeckého parku schwarzenbergského sídla Orlík nad Vltavou.

Dosud prozkoumané historické prameny představují polního maršála Karla I. Filipa knížete ze Schwarzenbergu jako osvícensky vzdělaného, mnohostranně talentovaného, spolehlivého, ve společnosti oblíbeného a přitom velmi skromného člověka. Zanechal po sobě manželku a tři syny: Bedřicha I. (* 1799, † 1870), Karla II. (* 1802, † 1858) a Leopolda (* 1803, † 1878).

(Pokračování příště)

Z dostupných materiálů připravil Jiří Kachlík, Brno, Česká republika

Český právník Vám radí (13)

55. Z České republiky mi bylo oznámeno, že moje babička vlastní pozemky v jejím rodišti. Je to vůbec možné? Z Československa odešla v roce 1927 a my vůbec nevěděli, že v Čechách nějaký majetek vlastnila.

Je to možné. Nevím sice, z jakého titulu nemovitost nabyla, ale patrně jí to v době nesvobody zapomněli soudruzi zestátnit. V mnoha případech to tak je. Doporučuji se seznámit nejprve s majetkem, o který se jedná prostřednictvím odborníků, a následně se rozhodnout jak postupovat v této věci.

56. V restituci nám byly vráceny nemovitosti v České republice a na Slovensku. Rádi bychom znali jejich cenu, zhodnotili tyto nemovitosti, popřípadě nemovitosti prodali. Jak máme postupovat?

Nejprve doporučuji si nechat odborníkem stanovit cenu nemovitostí. Následně v součinnosti s odborníkem tyto nemovitosti investičně posoudit a navrhnout jejich využití, či prodej. S tímto Vám může pomoci Vámi zvolený právní zástupce znalý této problematiky a taktéž místa kde se nemovitosti nachází. Ten Vám je také schopen doporučit profesně zdatné odborníky v oblastech navazujících na využití a správu tohoto majetku, popřípadě prodeje těchto nemovitostí. Nezapomeňte si také zajistit právního zástupce, který nad celým případem bude držet ochrannou ruku.

57. Moji rodiče byli občany Československa. Narodili se v Praze. Já však již v USA. Mohu získat občanství?

Od 1. 1. 2014 je udělování státního občanství České republiky upraveno v zákoně č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky). Zákon o státním občanství České republiky výslovně stanoví, že na udělení státního občanství České republiky není právní nárok. Je potřeba posoudit z více hledisek možnosti získání občanství pro Vás a Vaše děti.

Ve Vašem případě půjde patrně o získání občanství České republiky prohlášením. Je nutné znát data pozbytí občanství Vašich rodičů v návaznosti na jejich naturalizaci, popřípadě jejich znovunabytí občanství a také datum Vašeho narození. Doporučuji se obrátit na Vámi zvoleného právního zástupce znalého českého práva. Ten v součinnosti se zastupitelským úřadem učiní kroky směřující k nabytí občanství.

58. Rozvedla jsem se a manžel se vrátil do Čech. Odvezl mi veškeré šperky po babičce, které jsem měla po rodičích. Nedaří se mi ho vůbec kontaktovat. Co mám dělat?

I v tomto případě doporučuji zvolit právního zástupce, který Vás bude zastupovat v řešení této situace. Patrně nezbyde jiná než soudní cesta. Bude nutno prokázat, že tyto věci byly skutečně ve Vašem výlučném vlastnictví. Dále bude nutné zvážit také finanční náklady na celý spor. Někdy náklady mohou převážit přínos z celé věci.

Veselé Velikonoce Vám přeje

JUDr. Jaroslav Horký
Sokolovská 6/85,
18600 Praha - Karlín

Tel. +420221719041,
Fax. +420221719059
Mob. +420602205400
jhorky@ak-hp.cz
www.ak-hp.cz

The Resurrection

And in the end of the sabbath, when it began to dawn towards the first day of the week, came Mary Magdalene and the other Mary, to see the sepulchre. And behold, there was a great earthquake. For an angel of the Lord descended from heaven, and coming, rolled back the stone, and sat upon it. And his countenance was as lightning, and his raiment as snow. And for fear of him, the guards were struck with terror, and became as dead men. And the angel answering, said to the women: Fear not you; for I know that you seek Jesus who was crucified. He is not here, for he is risen, as he said. Come, and see the place where the Lord was laid. And going quickly, tell ye his disciples that he is risen: and behold he will go before you into Galilee; there you shall see him. Lo, I have foretold it to you. And they went out quickly from the sepulchre with fear and great joy, running to tell his disciples. And behold Jesus met them, saying: All hail. But they came up and took hold of his feet, and adored him. Then Jesus said to them: Fear not. Go, tell my brethren that they go into Galilee, there they shall see me. (Douhey Rheims Bible, Matt. 28. 1-10)

Jesus died on Friday afternoon at approximately 3:00 P.M. After

Peace be with you!

His death, He was laid in the tomb before dark and then rose on the third day. During his apostolic ministry, Jesus raised several people from the dead. Jesus raised from the dead the twelve-year old daughter of Jarius (Mk 5.21-43), the son of the widow of Naim (Lk 7.11-15) and the most commonly known Lazarus, the brother of Mary and Martha (Jn 11. 1-45). Unlike these examples of human life that Jesus resurrected whose bodies would die a second time, Jesus rose from the dead to a life never ending.

After Jesus' death on the Cross on what we refer to as Good Friday, Jesus' soul was in Sheol where He set free into heaven the souls of all the just who had died since the time of Adam and from that time forward, opened the gates of Heaven where Jesus now sits at the right hand of the Father. The Bible tells us that the gate to Heaven is narrow and that wide is the gate, and broad is the way that leads to destruction, and many there are who go through it. How narrow is the gate, and strait is the way that leads to life but few there are that find it! Beware of false prophets, who come to you in the clothing of sheep, but inwardly they are ravening wolves. During this most important time of our liturgical calendar, may we reflect on our lives and live lives that allow us to fit through the narrow gate and spread the glory of His word to all so that we too may see Jesus and live with Him in eternal peace and a happiness we cannot fathom here on earth.

May God Bless you and lead you through His narrow gate.

Wishes for a joyous Easter and peace on earth.

Jana Krcek

MY LITTLE CATECHISM

90. Q: Ca ani sin, no matter how serious, be forgiven?
A: Yes, ani sin, no matter how serious or how many times it is committed, Ca be forgiven.
In the Bible: Matthew 18:21-22
In the Catechism: CCC, 982

91. Q: What is the primary purpose of the sacrament of reconciliation?
A: The primary purpose of the sacrament of renonciliation is the forgiveness of sins committed after baptism.
In the Bible: Sirach 18:12-13; Sirach 21:1; Acts 26:17-18
In the Catechism: CCC, 1421, 1446, 1468

Going Deeper
Through baptism we become children of God, are welcomed into a life of grace, and are given the promise of heaven. As we get older, we may do things that harm our relationship with God. But God keeps loving us, and invites us to participate in regular reconciliation so that our friendship with him Ca always be as strong as it was in baptism. If we offend God, the best thing to do is to say sorry to God by going to reconciliation.

92. Q: What other names is the sacrament of renonciliation known by?
A: In different places and different times, the sacrament of reconciliation is also called the sacrament of conversion, confession, or penance.
In the Bible: Mark 1:15; Proverbs 28:13; Acts 3:19; 2 Peter 3:9
In the Catechism: CCC, 1423, 1424

Going Deeper
Jesus loves you and he wants to save you from your sins. He wants to save you because he wants to live in friendship with you on earth and in heaven. He wants to share his joy with you and he wants you to share that joy with others. No matter what name is used, the sacrament of reconciliation restores our friendship with God and helps us become the best version of ourselves, grow in virtue, and live a holy life.

MŮJ MALÝ KATECHISMUS

90. Otázka: Může být jakýkoli hřích, bez ohledu na to, jak je závažný, odpuštěn?
Odpověď: Ano, každý hřích, bez ohledu na to, jak závažný nebo kolikrát byl spáchán, může být odpuštěn.
V Bibli: Matouš 18:21-22
V katechismu: KKC, 982

91. Otázka: Jaký je hlavní účel svátosti smíření?

Odpověď: Hlavním účelem svátosti smíření je odpuštění hříchů spáchaných po křtu.

V Bibli: Sir 18:12-13; Sir 21:1; Skutky 26:17-18
V katechismu: KKC, 1421, 1446, 1468

Hlouběji
Skrze křest se stáváme Božími dětmi, jsme uvedeni do života milosti a je nám dán příslib nebe. Jak stárneme, můžeme dělat věci, které poškozují náš vztah k Bohu. Ale Bůh nás stále miluje a zve nás k účasti na pravidelném usmíření, aby naše přátelství s ním mohlo být vždy stejně silné jako při křtu. Urazíme-li Boha, uděláme nejlépe, když se Bohu omluvíme a půjdeme ke svátosti usmíření.

92. Otázka: Jaká další pojmenování má svátost smíření?
Odpověď: Na různých místech a v různých dobách se svátost smíření nazývá také svátost obrácení, zpověď nebo svátost pokání.
V Bibli: Marek 1:15; Přísloví 28:13; Skutky 3:19; 2. Petrův 3:9
V katechismu: KKC, 1423, 1424

Hlouběji
Ježíš tě miluje a chce tě zachránit od tvých hříchů. Chce tě zachránit, protože s tebou chce žít v přátelství na zemi i v nebi. Chce s tebou sdílet svou radost a chce, abys tuto radost sdílel s ostatními. Bez ohledu na to, jak se tomu říká, svátost smíření obnovuje naše přátelství s Bohem a pomáhá nám, abychom byli co nejlepší, rostli ve ctnostech a žili svatý život.

Podle: My Little Catechism – The Dynamic Catholic Institute, USA – 2018
Přeložily do českého jazyka děti z České sobotní školy kardinála Berana v České misii v Brookfieldu, IL

HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION - Měsíčník České Mise v Chicagu - Vydává Česká Mise - náboženské a kulturní středisko 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 255 - 5117, E-mail: velehradchicago@comcast.net Řídí: Mons. Dušan Hladík s redakční radou. Adresa: HLASY NÁRODA 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Roční předplatné (12 čísel) – USA osobní odběr 30.00 USD, USA poštou 1.třída 50.00 USD, Canada letecky 65.00 USD, Cizina letecky 90.00 USD. Jednotlivé číslo 2.50 USD. Šeky pište na CZECH MISSION. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. V otázkách soukromých zjevení, která dosud nebyla schválena církví, se plně podřizujeme definitivnímu rozhodnutí církevní autority.

Čertovo kopyto a Cikánský hrad u Lipenské přehrady, romantický životní příběh Godoše a Mandy

V minulém čísle „Hlasů národa" jsme psali o národní přírodní rezervaci „Čertova stěna-Luč". Její území ještě v první polovině 20. století patřilo do rozsáhlého panství významného českého šlechtického rodu knížat ze Schwarzenbergu. Zůstaňme ještě i dnes v této romantické, turisticky vděčné a pověstmi opředené krajině jižních Čech. Je v ní mnoho zajímavých míst spojených s neméně zajímavými příběhy.

Přejdeme-li hráz Lipenské přehradní nádrže, můžeme se vydat lesní cestou do kopců nad řekou Vltavou, která se zde stáčí od Lipna k Loučovicím a dále k Vyššímu Brodu. Z cesty směrem na jih k Medvědí hoře, která se tyčí do výšky 934 metrů nad mořem, si nejprve udělejme odbočku k tzv. **Poustevně.** Tu kdysi založili mniši z malého kláštera v nedaleké Přední Výtoni. Hovoříme-li o poustevně, nečekejte nějaký domek či prostornou jeskyni s příslušenstvím. Poustevnu tvoří obrovský balvan, který kdysi pukl, jeho části se sesunuly a rozestoupily, a tak vytvořily malou jeskyni, velice skromné obydlí pro jednoho mnicha - poustevníka. Na vrchol balvanu je nyní zasazen malý železný křížek. Dnes se tato poustevna nazývá Godošova poustevna. Příběh tohoto muže bude zmíněn o kousek dále.

Godošova Poustevna

Nedaleko od poustevny, v lesním porostu, nad místem kde se Vltava stáčí k jihu, stával donedávna na skále **velký dřevěný kříž.** Je pravděpodobné, že sloužil vorařům plujícím po Vltavě jako signál k ukončení plavby před Čertovými proudy. Ty byly životu nebezpečné. Vory se zde rozebíraly a větví zbavené klády se převážely koňskými povozy do Vyššího Brodu. Tam se znovu vázaly do vorů. Vory pak pokračovaly v plavbě po Vltavě. Jiné vysvětlení existence velkého dřevěného kříže je v legendě o vyšebrodském opatovi, jehož kočár byl nedaleko odtud přepaden lapky. Kříž pak byl vyroben a vztyčen jako díkuvzdání Pánu Bohu za záchranu opatova života.

Vracíme se k hlavní trase a pokračujeme v cestě po strmě stoupající pěšině na **Cikánský hrad.** Jedná se o krásné skalní útvary, které vytvářejí iluzi hradu s věžemi. Odměnou každému, kdo sem vystoupí, je pěkný pohled na přední část Lipenského přehradního jezera a na obec Lipno nad přehradní hrází. Obec na západě u vody se jmenuje Přední Výtoň, na obzoru nad ní vidíme Vítkův Hrádek. Cikánskému hradu vévodí vysoký skalní útvar zvaný **Čertovo kopyto.** Ten své pojmenování dostal podle balvanu na vrcholu skaliska, který připomíná koňské kopyto. S čertovskými označeními jsme se v tomto kraji už setkali - připomeňme si nedaleké Čertovy proudy a Čertovu stěnu nad nimi.

Na patě skály pod Cikánským hradem je možné číst starý nápis: „Tecelin felsen Gruppe". Nápis připomíná zatím posledního opata vyšebrodského kláštera Tecelína Jaksche. Ten velmi trpěl za vlády nacistů v průběhu druhé světové války. Nuceně pobýval na Moravě v klášteře řeholních sester Porta Coeli, v posledních dnech války zachránil muže z obce Předkláštěří před podobným osudem, jaký potkal muže žijící v Lidicích a v Ležákách. Po návratu do Vyššího Brodu byl po válce na základě Benešových dekretů vykázán z vlasti, i když po rodičích byl napůl Čech a napůl Němec, a zemřel v exilu v Rakousku. Nevděk světem vládne!

Skalní útvar nazývaný Cikánský hrad

Vystupujeme dále na **Medvědí horu.** Skalní útvar, který tvoří podloží zdejšího lesního komplexu je tvořen střednězrnitou až drobnězrnitou muskovit-biotitickou žulou. Ta na obou vrcholech Medvědí hory vystupuje v podobě mohutných „mrazových srubů". Na ostatní ploše skalního útvaru podloží vystupuje ve formě četných balvanitých sutí. Medvědí hora svůj název dostala podle medvědů, kteří zde kdysi dávno žili. V roce 1737 byl vydán zákaz střílet tlapaté medvědy, aby nebyla poškozována jejich kožešina. Medvědi zde byli od té doby chytáni pouze do železa, a to vždy jen po několika letech. V roce 1992 zde bylo vyhlášeno „Chráněné území Medvědí hora" na ochranu rozsáhlého lesního komplexu.

Naše poslední zastávka bude na Uhlířském vrchu. Jeho výška je 925 metrů nad mořem a nachází se necelé 2 kilometry jižním směrem od obce Loučovice. Původně se tento vrch jmenoval **Cikánský vrch** a váže se k němu zajímavá historie.

Bylo to v polovině sedmnáctého století, kdy Evropu přestala sužovat 30 let trvající válka (1618-1648). Země si oddechly od

bídy, způsobené drancujícími vojsky, a začaly se pomalu vzpamatovávat z válečných útrap. V té době docházelo k velké migraci Cikánů z Uher směrem proti toku řeky Dunaje. Skupina příslušníků tohoto etnika se usadila také na jihu Šumavy, kde se několik desítek kočovníků usídlilo v prostoru zalesněných kopců na pravém břehu Vltavy. Utábořila se nad dnešní obcí Loučovice, mezi Uhlířským vrchem a skalními útvary zvanými Vyklestilka, v místě, kterému se dodnes říká Cikánský vrch.

V těchto místech, skryto mezi skalními útvary, žilo koncem 17. století 50 až 60 lidí. Ti tvořili obávanou bandu, která se stala postrachem okolí. Jejími příslušníci však nebyli jen Cikáni, ale také Gadžové. (Poznámka J. K.: Gadžo je v romském jazyku osoba jiného než romského původu.) Povšechně řečeno byli to lidé, kteří se z různých důvodů skrývali před světskou spravedlností.

Na tomto místě se sluší malá terminologická odbočka. Původ jména Cikán je dodnes sporný. Nejčastěji se poukazuje na řecký původ, kde *athinganos* znamená nedotknutelný, což je označení, používané pro příslušníky nižších sociálních skupin, podobně jak je tomu v Indii. Používání tohoto slova má v mnoha zemích více či méně hanlivý přídech, dokonce je někdy užíváno jako nadávka. Proto se v současnosti začalo užívat označení Romové, které má být souhrnným názvem pro všechny skupiny tohoto etnika. Bylo tak usneseno na sjezdu Romů v Londýně roku 1971. V době, o které si povídáme, se název Romové ještě neužíval, proto se držíme dobové terminologie.

Vraťme se k loupeživé tlupě na Cikánském vrchu. Jejím členem byl jakýsi Godoš, syn německého uprchlíka z Porýní. Godoš v táboře vyrůstal spolu s Mandou, dcerou náčelníka bandy Wolfa. No, a jak už to bývá, oba se do sebe ve věku dospívání zamilovali. Tlupa kočovníků dlouhou dobu úspěšně loupila, údajně co nejdále od svého tábořiště. Řádění tlupy popisuje páter Dr. Dominik Kaidl v knize „Historie vyšebrodského kláštera". Přesto byl jejich tábor nakonec objeven a místní vrchností bylo rozhodnuto tlupu vojensky likvidovat. Osudného dne 25. května 1715 byl cikánský tábor na povolení bechyňského krajského sekretáře Václava Antonína Netolického obklíčen vojskem s cílem „postřílet všechno živé". Dopadlo to však jinak - při přestřelce se Wolfovi a většině jeho mužů podařilo utéci a ostrou střelbu vojáků nepřežily převážně ženy a děti. Za úsvitu byl vykopán hromadný hrob, do něhož bylo uloženo 13 mrtvých.

Kostel sv. Prokopa v Loučovicích, kde měli Godoš a Manda svatbu

Vyšebrodský farář, páter Alberik, nechal později u hrobu postavit hrubě otesaný 90 centimetrů vysoký pomníček s křížkem a letopočtem 1715. Pomníček tam stojí dodnes. Hrob však byl v letech 1820 a 1824 otevřen a nalezené kosti převezeny k antropologickým výzkumům do Vídně. Vojáci po výše zmíněném datu 4 dny pročesávali okolní lesy a hledali ty muže, kterým se podařilo uniknout. Částečně se jim to podařilo - 11 uprchlíků našlo smrt a společný hrob u obce Kapličky. Pomníček postavený na památku dalšího krveprolití však již nenajdete. Byl zlikvidován spolu s celou vesnicí v době komunistické totality. Náčelník tlupy Wolf, Mandin otec, byl zabit v obci Martínkov, kde se chtěl pomstít hajnému za to, že ukázal vojákům cestu do jeho tábora.

Manda sama masakr přežila. Byla však zraněna kulkou, která jí poškodila plíce. Podařilo se jí utéci do domku rybáře, stojícího vedle kostelíka svatého Oldřicha v Loučovicích. Tam jí ranhojič vyndal uvízlou kulku. Godoš unikl nezraněn a nějaký čas se skrýval ve skalách poblíž Čertovy stěny. Manda se postupně uzdravila a v květnu 1716 byli Godoš s Mandou oddáni v kostelíku svatého Prokopa v Loučovicích. Jejich manželství však zůstalo bezdětné. Živili se podomním prodejem krejčovských výrobků a drobného zboží.

O čtyři roky později se Mandě přitížilo, následky zranění jí zkracovaly život. A

Kostel sv. Oldřicha v Loučovicích, v popředí domky staré rybárny

tak, přestože zimu 1720/1721 strávili v domě rybáře, Manda na jaře roku 1721 zemřela. Byla pohřbena vedle zdi kostela svatého Oldřicha v Loučovicích. Mladý vdovec Godoš se vrátil do Porýní, ale čas od času navštěvoval hrob své ženy. Když zestárnul, usídlil se na Šumavě nastálo. V zimě žil v domě rybáře v Loučovicích, v létě pobýval ve staré poustevně, kterou objevil už jako malý chlapec. Právě po něm se ta poustevna dnes nazývá Godošovou poustevnou. V poustevně byl Godoš jednoho dne nalezen mrtev s růžencem v rukou. Lidé mu pak vyplnili jeho přání a pochovali ho vedle jeho ženy Mandy v Loučovicích. Mezi místními obyvateli se příběh Godoše a Mandy vypráví dodnes.

Na základě tohoto příběhu sepsal vyšebrodský mnich Zephyrin Tobner roku 1909 román „Der Zigeunerwald" (česky: „Cikánský les"). Náš chicagský misionář Mons. Dušan Hladík, před svým odchodem do Ameriky, působil ve Vyšším Brodě a také vedl 4 roky duchovní správu v obci Loučovice. V obou místních kostelích, u sv. Oldřicha a sv. Prokopa, konal pravidelné bohoslužby.

Z ústního podání a z dostupné literatury připravili: Mons. Dušan Hladík, Chicago, USA, a Jiří Kachlík, Brno, Česká republika

Foto na zadní straně:
Čertovo kopyto zvané též Cikánský hrad v Šumavských lesích nad Lipenskou přehradou

